

۱- مقدمه و معرفی رشته:

کارشناسی رشته تاریخ به منظور بیان، تعریف و آموزش علمی تاریخ در دانشگاه‌های کشور پدید آمده و با محتوای نگرشی وسیع و عمیق به تاریخ ایران و جهان و روابط تاریخی ملل جهان می‌پردازد. موضوع علم تاریخ عبارت است از: مطالعه، بررسی، تحلیل و تحقیق همه‌جانبه در ارتباط با کلیات و مبانی علم تاریخ از قدیم‌ترین ازمه تاکنون، به ویژه توجه به تحولات اجتماعی، سیاسی و فرهنگی اقوام متمدن جهان قدیم و تحولاتی که موجب حرکت، رشد و ایجاد تمدن بین آن اقوام گردیده است. در این فرآیند وسیع، مطالعات سیاسی و اجتماعی بسیاری مورد عنایت قرار می‌گیرد از جمله تمدن اقوام اولیه در فلات ایران زمین، ارتباطات آن اقوام، عواملی که سبب‌ساز ایجاد نخستین تمدنهای ایرانی در این سرزمین گردید و سیاست‌ها و تشکیلات دولت‌های پیش از اسلام همچون عیلامی‌ها، مادها و هخامنشیان، مقدونیان و یونانیان - که چرا و چگونه به این سرزمین تاختند و بر آن زمانی طولانی حکومت کردند - پارتیان و ساسانیان و آنگاه حضور اعراب مسلمان در ایران و نقش ایرانیان در فرهنگ و تمدن اسلامی و گسترش اسلام مورد بررسی قرار می‌گیرد. تاریخ اسلام در سالهای نخستین تشکیل دولت‌های اسلامی در مدینه، کوفه و شام و آنگاه تغییرات حکومت از خلفای راشدین به امویان و عباسیان و تشکیل حکومت‌های دولت‌های متقارن ایرانی و روابط آنان با دولت عباسی و با یکدیگر، از بحث‌های دیگر در این رشته است و سرانجام سقوط دولت عباسی و آغاز حضور مغولان در ایران تا ظهور دولت مقتدر صفوی از ابواب دیگر این دوره می‌باشد. آنگاه دولت صفوی و بازتاب آن به ویژه آثار تشیع به لحاظ فرهنگی، هنری و تمدنی در ایران و سپس تشکیل دولت‌های افشاری، زند و قاجار و آنگاه عصر جدید و پایان دوران شاهنشاهی تا آغاز انقلاب اسلامی ایران در فرایند روابط سیاسی و اجتماعی ایرانیان و جهانیان مورد بررسی و تحقیق قرار می‌گیرد.

بدیهی است دانشجویان این رشته با سیر جوامع، فرهنگ‌ها و تمدن‌ها و چگونگی و علل پیدایش و فرجام آنها آشنا خواهند شد و در یک کلام دانشجویان رشته تاریخ کارنامه هویت ملت‌ها و به ویژه ایرانیان را مطالعه خواهند کرد.

۳- نقایص و کاستی‌های برنامه موجود:

بررسی نوینی از عناوین و سرفصل‌های دروس مقطع کارشناسی رشته تاریخ دانشگاه اصفهان و لزوم نگرش جدید بر آن، مسئله‌ای بود که در سه رویکرد مجزا اما همسو مورد توجه قرار گرفت و پس از هماهنگی‌های لازم برای پرداختن به تغییرات اساسی در آنها، در دستور کار گروه تاریخ قرار گرفت و به صورت جدی و مداوم به آنان پرداخته شد. از یک طرف عناوین و سرفصل‌های قدیمی می‌بایست با نیازهای جدید و نگرش‌های تازه‌ای که محتوای ارزشی تاریخ نیز بر آن تاکید دارد مطابقت داده می‌شد تا تغییرات محتوایی (اعم از کیفی و کمی) در آن به وجود آید و از سویی، گروه تاریخ نیز خود بر این امر معترف است که با پیشرفت علوم در رشته‌های گوناگون، عناوین و سرفصل‌های گذشته نمی‌توانند پاسخگوی نیازهای علمی دانشجویی امروزی دانشگاه بوده به ویژه یافته‌های جدید در علم تاریخ می‌بایست با گذشته تطابق یابد. در واقع لزوم یک حرکت علمی نوین در مسیر تدوین و تدریس تاریخ حرکتی رو به جلو و پیشرفته را برای گروه تاریخ دانشگاه و دروس مربوط به آن الزامی می‌نمود. در نهایت تصمیم‌گیری شورای عالی برنامه‌ریزی آموزشی دانشگاه نیز در ارتباط با تغییرات کمی و کیفی در محتوای دروس و عناوین که حرکت به سوی آینده‌ای نوین و علمی را تصریح می‌کند، باعث گردید که شورای برنامه‌ریزی دانشگاه و گروه تاریخ مصمم به ایجاد تغییرات جدید در محتوای دروس، همراه با معرفی منابع تازه گردید و در نتیجه به تغییرات اساسی دست یازد.

در این رابطه دروس جدیدی که شأن علمی گروه را بالا برده و بر ارزش‌های معنوی آن نیز اضافه گردیده از جمله درس کامپیوتر برای رشته تاریخ، توسعه نیافتگی در ایران، تاریخ محلی، تاریخ فرهنگ و تمدن عصر اشکانی، جغرافیای سیاسی تدوین گردیدند.

همچنین برای برخی از دروس که ضرورت سفرهای علمی و انجام تحقیقات میدانی در جایگاه‌های رخدادهای تاریخ پیش‌بینی شده بود لحاظ گردید.

۴- اهداف برنامه درسی:

آموزش و پژوهش در علم تاریخ، موجب اعتلای علم تاریخ و ارزش‌های اصیل انسانی است. و توجه به گذشته و هویت ملت‌ها به لحاظ عبرت و ایجاد تفاهم و سازگاری در ارتباط تمدن‌های گوناگون بشری به عنوان زیرساخت‌های اجتماعی بشریت از دیگر اهداف رشته تاریخ است. بی‌تردید نگاهی به تاریخ مشترک اقوام و روابط ملل می‌تواند در روابط امروزی آنان تأثیرگذار باشد.

تربیت افراد کارآمد با توانایی‌های علمی که قابلیت تجزیه و تحلیل مسائل سیاسی، فرهنگی و اجتماعی تاریخ ایران و جهان را داشته باشند.

تأمین نیروی انسانی برای مؤسسات و نهادها و سازمان‌های گوناگون کشور
برای رسیدن به اهداف فوق باید:

الف _ اصل آزادی تفکر و تبادل نظر دایمی میان استاد و دانشجو در تمامی مراحل تحصیل رعایت شود.

ب _ مبادله گسترده اطلاعات علمی میان مراکز آموزش و پژوهش داخل و خارج کشور.

ج _ تعلیم و تعلم از سوی استاد به نحوی که دروس تاریخ ایران و جهان از سوی دانشجو به عنوان یک درس آینده‌ساز و آینده‌نگر و تأثیرگذار معرفی و تعریف شود.

۵- ضرورت‌های تغییر

بی‌گمان تغییرات سریع علمی و فرهنگی جهان حاضر لزوم تغییرات بنیادین در محتوای نگرشی و نگارشی دروس تاریخ را در پی خواهد داشت. در این رابطه، دانشجو، استاد و منابع تحقیق می‌بایست خود را با تغییرات جدید و یافته‌های علمی نوین آشنا و مسلح سازند. اگر چه تاریخ وقایعی است که در گذشته رخ داده، اما می‌توان این وقایع را اولاً با مسائل اجتماعی روز تطبیق داد و ثانیاً به واسطه ارتباط و پیوند فرهنگ و تمدن امروز با گذشته، سیر در تاریخ را، یافتن راهبرد برای دقت در گذشته و زندگی در آینده تعریف نمود. بدیهی است هرازگاهی با توجه به تحولات نوین، آینده‌نگری‌های لازم نیز باید پدیدار گردد. به خصوص درس تاریخ به جوان‌ها ارزش شهادت، پایداری، فداکاری و هویت تاریخی و فرهنگی ملت‌ها را خواهد آموخت.

۶- مطالعات و اقدامات انجام شده

برای بازنگری و اصلاح برنامه قبلی گروه تاریخ جلسات متعدد و بسیاری در کمیته تخصصی و عمومی تاریخ و معاونت آموزشی دانشکده ادبیات و شورای سیاست‌گذاری برنامه‌های آموزشی دانشگاه ترتیب داده شده که نتیجه آن به پیوست در فصل‌بندی و گزارش جدید برنامه‌ریزی قرار دارد.

گروه تاریخ دانشگاه اصفهان

دروس پایه دوره کارشناسی تاریخ

ردیف	عنوان دروس	تعداد واحد	
		واحد نظری	واحد عملی
۱	کلیات و مبانی علم تاریخ	۲	
۲	قرائت متون تاریخی به زبان فارسی (۱)	۲	
۳	قرائت متون تاریخی به زبان عربی (۱)	۲	
۴	قرائت متون تاریخی به زبان انگلیسی (۱)	۲	
۵	قرائت متون تاریخی به زبان انگلیسی (۲)	۲	
۶	روش تحقیق در تاریخ	۲	
۷	تاریخ‌نگاری و تحولات آن در ایران و جهان	۲	
۸	گاه‌شماری و تقویم	۲	
۹	مبانی تاریخ اجتماعی ایران	۲	
۱۰	تاریخ اندیشه‌های سیاسی در ایران و اسلام	۲	
۱۱	کلیات جغرافیای ایران و جهان اسلام	۲	
۱۲	مبانی جامعه‌شناسی	۲	
۱۳	مبانی علم سیاست	۲	
۱۴	فلسفه تاریخ	۲	
۱۵	مبانی حکومت و ساختار قدرت در ایران	۲	

۳۰

جمع دروس پایه ۳۰ واحد می باشد.

دروس اصلی - تخصصی دوره کارشناسی تاریخ

ردیف	عنوان دروس	تعداد واحد	
		واحد نظری	واحد عملی
۱	تاریخ ایران از ورود آریایی‌ها تا پایان عصر هخامنشی	۴	
۲	تاریخ ایران در دوره سلوکی و اشکانی	۲	
۳	تاریخ ایران در دوره ساسانیان	۴	
۴	تاریخ تحولات ایران از ورود اسلام تا پایان علویان	۲	
۵	تاریخ تحولات ایران در دوره سامانیان، دیلمیان، غزنویان	۲	
۶	تاریخ تحولات ایران در دوره سلجوقیان	۲	
۷	تاریخ تحولات ایران در دوره غوریان و خوارزمشاهیان	۲	
۸	تاریخ تحولات ایران در دوره مغولان و ایلخانان	۲	
۹	تاریخ تحولات ایران از زوال ایلخانان تا صفویان	۲	
۱۰	تاریخ تحولات ایران در دوره صفویان	۴	
۱۱	تاریخ تحولات ایران در دوره افشاریان و زندیان	۲	
۱۲	تاریخ تحولات ایران از آغاز دوره قاجار تا انقلاب مشروطیت	۴	
۱۳	تاریخ انقلاب مشروطیت و تحولات آن تا انقراض قاجاریه	۲	
۱۴	تاریخ تحولات ایران از انقراض قاجاریه تا ۲۸ مرداد ۱۳۳۲	۴	
۱۵	تاریخ تحولات ایران از کودتای ۲۸ مرداد تا بهمن ۱۳۵۷ و تأثیرات آن در انقلاب اسلامی ایران	۲	
۱۶	ریشه‌های توسعه نیافتگی ایران (از اواخر حکومت صفویه تا قبل از انقلاب اسلامی)	۲	
۱۷	تاریخ صدر اسلام تا سال ۴۱ هجری	۲	
۱۸	تاریخ تحولات جهان اسلام از سال ۲۲۷ هـ ق تا سقوط بغداد	۲	
۱۹	تاریخ تشیع (۱)	۲	
۲۰	تاریخ تشیع (۲)	۲	
۲۱	تاریخ زندگانی ائمه معصومین (ع)	۲	
۲۲	تاریخ تحولات جهان اسلام از قرن هفتم تا قرن دهم هجری	۲	
۲۳	تاریخ عثمانی و ترکیه جدید	۲	
۲۴	تاریخ یونان و رم	۲	
۲۵	تاریخ تمدن بیزانس	۲	
۲۶	تاریخ اروپا در قرون وسطی	۲	
۲۷	تاریخ اروپا در قرون جدید (از سقوط قسطنطنیه تا انقلاب فرانسه)	۲	
۲۸	تاریخ اروپا از انقلاب فرانسه تا ۱۹۱۴ م	۲	

	۲	تاریخ اروپا از ۱۹۱۴ م تا کنون	۲۹
	۲	تاریخ تحولات جهان اسلام از سال ۴۱ هجری تا سال ۲۲۷ هـ.ق	۳۰

تذکر: منظور از کلمه تحولات، تحولات سیاسی، اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی می باشد.

جمع دروس اصلی - تخصصی ۷۰ واحد

دروس اختیاری دوره کارشناسی تاریخ

ردیف	عنوان دروس	تعداد واحد	
		واحد نظری	واحد عملی
۱	تاریخ تحولات آمریکا	۲	
۲	تاریخ چین و ژاپن	۲	
۳	تاریخ خلیج فارس و سرزمین‌های همجوار	۲	
۴	تاریخ نفت در ایران و خاور میانه	۲	
۵	نهضت روحانیت در دو سده اخیر	۲	
۶	تاریخ تمدن و فرهنگ اشکانیان	۲	
۷	تاریخ تمدن‌های مشرق زمین	۲	
۸	تاریخ هنر و معماری اسلامی	۲	
۹	تاریخ خلفای فاطمی و حمدانیان	۲	
۱۰	تاریخ شبه قاره هند	۲	
۱۱	تاریخ فرهنگ و تمدن اسلامی	۲	
۱۲	نهضت فلسطین	۲	
۱۳	قیام کربلا	۲	
۱۴	تاریخ اندیشه‌های اقتصادی	۲	
۱۵	ادیان ایران باستان	۲	
۱۶	شناخت نقد منابع تاریخ ایران پیش از اسلام	۲	
۱۷	تاریخ اندیشه‌ها و مکاتب سیاسی در غرب	۲	
۱۸	مبانی علم اقتصاد	۲	
۱۹	اقتصاد سیاسی	۲	
۲۰	تاریخ سلسله‌های شرقی ایران قدیم (پیشدادیان و کیانیان)	۲	
۲۱	ایران پیش از تاریخ	۲	
۲۲	جغرافیای سیاسی	۲	
۲۳	جغرافیای انسانی	۲	
۲۴	تاریخ نهضت‌ها و جنبش‌های اسلامی در دو قرن اخیر	۲	
۲۵	جغرافیای تاریخی سرزمین‌های اسلامی	۲	
۲۶	قوم‌شناسی و مردم‌شناسی تاریخی در ایران	۲	
۲۷	تاریخ اسلام در ممالک قفقاز	۲	

تعداد واحد		عنوان دروس	ردیف
واحد نظری	واحد عملی		
۲		آشنایی با خطوط و زبانهای ایران پیش از اسلام	۲۸
۲		شناخت و نقد منابع و مآخذ ایران بعد از اسلام	۲۹
۲		قرائت متون تاریخی به زبان فارسی (۲)	۳۰
۲		قرائت و ترجمه متون تاریخی به زبان عربی (۲)	۳۱
۲		تاریخ عرفان و تصوف در ایران و اسلام	۳۲
۲		تاریخ آفریقا	۳۳
۲		تاریخ گسترش اسلام در آفریقا و اروپا از آغاز تا سقوط اندلس	۳۴
۲		تاریخ روسیه تا فروپاشی اتحاد شوروی	۳۵
۲		تاریخ استعمار غرب و رشد سرمایه داری	۳۶
۲		تاریخ اسلام در آسیای میانه	۳۷
۲		تاریخ خاورمیانه	۳۸
۲		تاریخ پیامبران	۳۹
۲		فرهنگ و تمدن ایران در دوره صفویه	۴۰
۲		تاریخ احزاب و مطبوعات ایران در دوره قاجار	۴۱
۲		تاریخ فرهنگ و تمدن ایران	۴۲
۲		تاریخ دیپلماسی در ایران	۴۳
۲		تاریخ تفکر سیاسی در دوره قاجار	۴۴
۲		مبانی تکوین و تحول تمدنهای جهان	۴۵
۲		روان شناسی اجتماعی	۴۶
۲		جامعه شناسی تاریخی	۴۷
۲		تاریخ اسلام در حوزه اقیانوس هند و جنوب شرقی آسیا	۴۸
۲		کاربرد کامپیوتر در تاریخ	۴۹
۲		تاریخ محلی	۵۰
۴		پایان نامه	۵۱

جمع کل دروس دوره کارشناسی که دانشجوی موظف به گذراندن آنها است ۱۳۶ واحد می باشد. دانشجویان موظف هستند الزاماً ۱۸-۶ واحد به صورت انتخابی (بر اساس برنامه گروه) از بین واحدهای اختیاری بگذرانند.

کلیات و مبانی علم تاریخ

General principles and Basics of History as a science

تعداد واحد نظری: ۲	تعداد واحد عملی: -
نوع درس: پایه	حل تمرین: -
	پیشنیاز: -

هدف درس:

توجیه دانشجویان رشته تاریخ در مورد موضوع و محدوده و فایده تاریخ و نیز مسلط ساختن آنان به کلیاتی از تاریخ است آن چنانکه تصویر و تصویری کلی، عمومی و منسجم از تاریخ داشته باشند.

رئوس مطالب:

- واژه تاریخ، معنی، مفاهیم و تعاریف آن
- ویژگی های علم تاریخ
- رابطه تاریخ با دیگر علوم
- شعبه های دانش تاریخ بر اساس واحد پژوهش در تاریخ
- کلیات تاریخ جهان و ایران
- تاریخ نویسی، فلسفه تاریخ و جامعه شناسی تاریخی

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
-	+	+	-

منابع اصلی:

- ابن خلدون، ع. (۱۳۳۶). مقدمه ابن خلدون (ترجمه م. پروین گنابادی). تهران: بنگاه ترجمه و نشر کتاب.
- ادوارد، پ. (۱۳۵۷). مجموعه مقالات فلسفه تاریخ از دایرةالمعارف فلسفه (ترجمه ب. ساکن). تهران: انتشارات پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی.
- زرین کوب، ع. (۱۳۵۴). تاریخ در ترازو. تهران: امیرکبیر.

قرائت متون تاریخی به زبان فارسی ۱
Reading historical texts in Persian (۱)

تعداد واحد نظری: ۲	تعداد واحد عملی: - حل تمرین: -
نوع درس: پایه	پیشنیاز: -

هدف درس:

ایجاد مهارت و توانایی قرائت صحیح متون تاریخی به زبان فارسی و درک مطلب از متون

رئوس مطالب:

- قرائت نمونه متنهایی از متون فارسی تاریخی از آغاز تا دوره معاصر شامل: (تاریخ بیهقی، تاریخ یمینی، جهانگشای جوینی و...)

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
-	+	+	-

منابع اصلی:

- ترکمان، ا. ب. (۱۳۳۴). عالم آرای عباسی. تهران: بنگاه ترجمه و نشر کتاب.
- جوینی، ع. (۱۳۳۷). تاریخ جهانگشا. (سه جلد). تهران: کلاله خاور.
- نوایی، ع. (۱۳۷۶). متون تاریخی به زبان فارسی. تهران: انتشارات سمت.
- همدانی، ر. ف. (۱۳۶۲). جامع التواریخ. دوجلد، تهران: دنیای کتاب.

قراءت متون تاریخی به زبان عربی ۱

Reading historical texts in Arabic ۱

تعداد واحد نظری: ۲	تعداد واحد عملی: - حل تمرین: -
نوع درس: پایه	پیشنیاز: -

هدف درس:

از آنجایی که بسیاری از منابع اصلی تاریخ اسلام و ایران و حتی تاریخ ایران باستان در منابع و متون تاریخی اسلامی به زبان عربی انعکاس یافته و گزارش شده‌اند. بنابراین هدف از این درس ایجاد توانایی‌هایی برای قرائت و ترجمه متون تاریخی به زبان عربی است.

رئوس مطالب:

قراءت و ترجمه متون تاریخی عربی در ادوار مختلف تاریخ اسلام و ایران، به ویژه از آغاز بعثت تا قرن دهم هجری.

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
-	+	+	-

منابع اصلی:

- ابن اثیر، ع. (۱۴۰۱هـ.ق). تاریخ کامل. مصر: مطبعه الازهریه.
- ابن خلدون، ع. (بی تا). مقدمه ابن خلدون. القاهرة: دارالنهضة مصر.
- دینوری، ا. (بی تا). اخبار الطوال. بغداد: مکتبه العربیه.
- مسعودی، ع. (۱۹۱۷). مروج الذهب. پاریس: انتشارات امیر امپریال.
- یعقوبی، ا. (۱۴۵۸هـ.ق). تاریخ یعقوبی. نجف: مطبعه العربی.

قرائت متون تاریخی به زبان انگلیسی ۱

Reading historical texts in English (۱)

تعداد واحد نظری: ۲	تعداد واحد عملی: - حل تمرین: -
نوع درس: پایه	پیشنیاز: -

هدف درس:

ایجاد توانایی در فهم منابع و متون و اسناد تاریخی به زبانهای خارجی و توانمندی در مراجعه مستقیم به منابع تاریخی.

رئوس مطالب:

- ترجمه و فهم متون تاریخی به زبان انگلیسی
- آشنایی با متون تاریخ ایران و اسلام به زبان انگلیسی
- آشنایی با اصطلاحات تاریخی در ایران و اسلام
- آشنایی با اصطلاحات جغرافیایی تاریخی ایران و جهان اسلام در منابع و متون انگلیسی
- مطالعه و فهم اسناد تاریخی به زبان انگلیسی

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
-	+	+	-

منابع اصلی:

- Lambton, b. (۱۹۶۰). Cambridge history of Iran. Cambridge: University Cambridge.
- Vatan doust, Gh. R. (۱۹۹۹). Reading on the Roman, christian and Islamic civilizations. Tehran: Booteh.

قراوت متون تاریخی به زبان انگلیسی ۲

Reading historical texts in English (۲)

تعداد واحد نظری: ۲	تعداد واحد عملی: - حل تمرین: -
نوع درس: پایه	پیشنیاز: -

هدف درس:

ایجاد توانایی در فهم منابع و متون و اسناد تاریخی به زبانهای خارجی و توانمندی در مراجعه مستقیم به منابع تاریخی.

رئوس مطالب:

- ترجمه و فهم متون تاریخی به زبان انگلیسی
- آشنایی با متون تاریخ ایران و اسلام به زبان انگلیسی
- آشنایی با اصطلاحات تاریخی در ایران و اسلام
- آشنایی با اصطلاحات جغرافیایی تاریخی ایران و جهان اسلام در منابع و متون انگلیسی
- مطالعه و فهم اسناد تاریخی به زبان انگلیسی

روش ارزیابی:

ارزندیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
-	+	+	-

منابع اصلی:

- Brown, e. (۱۹۶۹). Granville, A literary history of Persia. Cambridg: University Cambridge.
- Lambton, b. (۱۹۶۰). Cambridge history of Iran. Cambridge: University Cambridge.
- Vatan doust, Gh. R. (۱۹۹۷). Selected texts: a refrence guide to the history of Iran. Tehran: samt.

روش تحقیق در تاریخ

Research Methodology in History

تعداد واحد نظری: ۲	تعداد واحد عملی: - حل تمرین: -
نوع درس: پایه	پیشنیاز: -

هدف درس:

آشنایی دانشجویان با مبانی نظری تحقیق، فنون و روش‌ها و ابزارهای آن و کسب توانایی نسبی در انجام پژوهش‌های تاریخی.

رئوس مطالب:

- مفاهیم و مبانی پژوهشی و تحقیق علمی در تاریخ
- روش‌شناسی تحقیقات و پژوهش‌های تاریخی
- مراحل اولیه تحقیق (طرح تحقیق، موضوع‌یابی، شناسایی منابع، فیش‌نویسی)
- نقد در تاریخ، تصفیه و پالایش داده‌ها، تحلیل تاریخی
- مراحل ثانویه تحقیق (اجزاء یک تحقیق، نگارش، مستندسازی)

روش ارزیابی:

ارزندیابی مستمر	میان‌ترم	آزمون نهایی	پروژه
-	+	+	+

منابع اصلی:

- ساماران، ش. (۱۳۷۰). روش‌های پژوهش در تاریخ. (ترجمه ا. بیگناه). مشهد: آستان قدس رضوی.
- رنجبر، ا. (۱۳۷۰). روش تحقیق و مآخذ‌شناسی. تهران: انتشارات اساطیر.
- قائم مقامی، ج. (۱۳۵۸). روش تحقیق در تاریخ‌نگاری، تهران: دانشگاه ملی ایران.
- ملائی‌توانی، ع. ر. (۱۳۸۶). درآمدی بر روش پژوهش در تاریخ. تهران: نشر نی.
- نورائی، م. (۱۳۸۷). راهنمای نگارش در تاریخ - دستنامه تحقیق برای دانشجویان. مشهد: جهاد دانشگاهی.

تاریخ نگاری و تحولات آن در ایران و جهان Historiography and its evolution in Iran and the world

تعداد واحد نظری: ۲	تعداد واحد عملی: - حل تمرین: -
نوع درس: پایه	پیشنیاز: -

هدف درس:

آشنایی دانشجویان با نقش بنیادی تاریخ‌نگاری و ریشه‌های پیدایش تاریخ‌نگاری، تحول و سبک‌های آن در ادوار مختلف و نزد ملت‌های گوناگون براساس منابع.

رئوس مطالب:

- معنا و مفهوم تاریخ‌نگاری
- تاریخ‌نگاری اولیه بشر (روایات شفاهی، افسانه‌ها و حماسه‌ها و ...)
- پیدایش خط و تاریخ‌نگاری
- تاریخ‌نگاری باستانی جهان (چین، هند، یونان، روم، مصر)
- تاریخ‌نگاری در ایران (دوران باستانی، اسلامی و معاصر)
- تاریخ‌نگاری در اسلام (قرون دوم تا پنجم هجری)
- مکتب‌های تاریخ‌نگاری در اسلام
- تاریخ‌نگاری در اروپا
- مهم‌ترین مکاتب تاریخ‌نگاری در عصر حاضر

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
-	+	+	+

منابع اصلی:

- آیین‌وند، ص. (۱۳۷۷). علم تاریخ در گستره‌ی تمدن اسلامی. تهران: پژوهشگاه علوم انسانی.
- توسیدید. (۱۳۷۷). تاریخ جنگ‌های پلوپونزی (ترجمه م، ح. لطفی). تهران: نشر خوارزمی.
- حضرتی، ح. (۱۳۸۲). دانش تاریخ و تاریخ‌نگاری اسلامی. قم: انتشارات بوستان کتاب.
- روزنتال، ف. (۱۳۶۵). تاریخ‌نگاری در اسلام (ترجمه ا. آزاد). دو جلد. مشهد: آستان قدس.

گاهشماری و تقویم Chronology and Calendar

تعداد واحد نظری: ۲	تعداد واحد عملی: - حل تمرین: -
نوع درس: پایه	پیشنیاز: -

هدف درس:

درک رابطه زمان و تاریخ و نیز مهارت در بکارگیری واحدها و روشهای محاسبه و سنجش زمان در تاریخ‌نگاری.

رئوس مطالب:

- انسان، زمان و تاریخ
- زمان سنجی و تقویم
- واحدهای زمان سنجی (روز، ماه، سال، قرن)
- ابزار و تکنیک‌های زمان سنجی (اسطرلاب، زیج، تقویم و...)
- بررسی تاریخی تقویم ملل و اقوام مختلف از باستان تا دوره معاصر
- اصول تطبیق و نحوه تبدیل تقویم‌ها

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
-	+	+	-

منابع اصلی:

- بهروز، ذ. (۱۳۴۱). تقویم و تاریخ در ایران، تهران: ایران کوده.
- ریاحی، ت. (۱۳۵۵). شرح تقویم‌های مختلف و مسأله کیسه‌های جلالی، تهران: انتشارات چهر.
- عبدالهی، ر. (۱۳۶۶). تاریخ تاریخ در ایران. تهران: نشر امیرکبیر.
- نبی، ا. (۱۳۸۱). گاهشماری در تاریخ. تهران: نشر سمت.

مبانی تاریخ اجتماعی ایران

Fundamentals of Social history in Iran

تعداد واحد نظری: ۲	تعداد واحد عملی: - حل تمرین: -
نوع درس: پایه	پیشنیاز: -

هدف درس:

آشنایی دانشجویان با مبانی تحولات تاریخ اجتماعی ایران.

رئوس مطالب:

- مولفه ها و فرایند شکل گیری موجودیت ایران (سرزمین، جمعیت و حکومت)
- سرزمین، قلمرو جغرافیایی جامعه ایرانی
- جمعیت (پیشینه زندگی در ایران، مهاجرت آریایی‌ها، ورود اقوام مختلف و ترکیب نژادی)
- حکومت (فرایند تشکیل حکومت و بنیان موجودیت سیاسی ایران و فراز و فرود تاریخی آن)
- اشکال مختلف زندگی اجتماعی و ترکیب جمعیتی ایران در تاریخ
- زندگی کوچ نشینی (تعریف و ساختار اجتماعی، سیاسی و اقتصادی)
- زندگی روستا نشینی، جامعه شهری
- تقسیمات اجتماعی ایران قبل و بعد از اسلام
- نقش دین در تحولات تاریخ اجتماعی ایران
- نهاد حکومت و مناسبات آن با جامعه

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
-	+	+	-

منابع اصلی:

- بیک محمدی، ح. (۱۳۷۷). مقدمه‌ای بر جغرافیای تاریخی ایران. اصفهان: نشر دانشگاه اصفهان.
- راوندی، م. (۱۳۴۷). تاریخ اجتماعی ایران. تهران: نشر امیرکبیر.
- شعبانی، ر. (۱۳۶۹). مبانی تاریخ اجتماعی ایران. تهران: نشر قومس.

تاریخ اندیشه‌های سیاسی در ایران و اسلام

The history of political thoughts in Iran and Islam

تعداد واحد نظری: ۲	تعداد واحد عملی: - حل تمرین: -
نوع درس: پایه	پیشنیاز: -

هدف درس:

آشنایی دانشجویان با سیر اندیشه‌های سیاسی در ایران و جهان اسلام

رئوس مطالب:

- سیاست در قرآن و سنت پیامبر اکرم(ص)
- جریان‌ها و اندیشه‌های سیاسی در قرون نخستین اسلامی
- دیدگاه‌های سیاسی اندیشمندان مسلمان
- الف- ره‌یافت فلسفی(فارابی، ابن مسکویه و...)
- ب- ره‌یافت سیاست نامه نویسی (ابن مقفع، غزالی و...)
- ره‌یافت فقه سیاسی
- الف- علما و فقهای شیعه(شیخ مفید، خواجه نصیرالدین طوسی، علامه حلی و...)
- ب- علماء و محدثین اهل سنت (خلفای چهارگانه اهل سنت، ماوردی، ابن تیمیه، غزالی ، و ...)
- ج- متفکران جدید(سیدجمال‌الدین اسدآبادی، شیخ محمد عبده، امام خمینی (ره)، سید محمد باقر صدر و...)

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
-	+	+	-

منابع اصلی:

- قادری، ح. (۱۳۸۰). اندیشه‌های سیاسی در اسلام و ایران. تهران: نشر سمت.
- طباطبایی، س. ج. (۱۳۶۷). درآمد فلسفی بر اندیشه سیاسی در ایران. تهران: نشر دفتر مطالعات سیاسی و بین‌المللی.
- طباطبایی، ج. (۱۳۷۵). زوال اندیشه سیاسی در ایران. تهران: انتشارات سمت.
- عنایت، ح. (۱۳۷۷). نهادها و اندیشه‌های سیاسی در ایران و اسلام (با تصحیح و مقدمه ص. زیبا کلام). تهران: انتشارات روزنه.

کلیات جغرافیا

The General principles of Geography

تعداد واحد نظری: ۲	تعداد واحد عملی: - حل تمرین: -
نوع درس: پایه	پیشنیاز: -

هدف درس:

آشنایی با مبانی جغرافیا و تأثیرات جغرافیا بر رخدادهای تاریخی.

رئوس مطالب:

- تعریف جغرافیا و تاریخچه جغرافیا
- رابطه جغرافیا، تاریخ و سیاست
- پیدایش نظام دولت به معنای امروزی
- ساختار درونی دولت (خصوصیات سرزمین و خصوصیات ملی)
- واحدهای اداری داخلی
- جغرافیای مرزهای سیاسی
- جغرافیای سیاسی ایران و علل وجودی ایران به صورت یک دولت پیشرفته
- نقشه و انواع نقشه
- ساختار درونی (پایتخت، واحد سیاسی داخلی، مناطق فرهنگی)
- ساختار ملی (بررسی عامل وحدت بخش و تفرقه انداز ملی در تاریخ ایران با توجه به موقعیت جغرافیای ایران)
- مرزهای سیاسی (اختلافات مرزی خشکی و دریایی)

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
-	+	+	-

منابع اصلی:

- میرحیدر، د. (۱۳۷۰). مبانی جغرافیای سیاسی. تهران: نشر دانشگاه پیام نور.
- عزتی، ع. (۱۳۷۱). ژئوپولتیک. تهران: نشر سمت.

مبانی جامعه شناسی Sociology Basics

تعداد واحد نظری: ۲	تعداد واحد عملی: - حل تمرین: -
نوع درس: پایه	پیشنیاز: -

هدف درس:

آشنایی با اصول و مبانی و روش‌های جامعه شناسی و بکارگیری آنها در مطالعات و تحقیقات تاریخی.

رئوس مطالب:

- معنا و مفهوم جامعه شناسی
- تاریخچه جامعه شناسی
- شعب و مکاتب جامعه شناسی
- اصطلاحات جامعه شناسی
- نهادهای اجتماعی
- طبقات و قشر بندی اجتماعی
- تغییرات اجتماعی
- جامعه شناسی خانواده (قبیله، دولت ...)
- جمعیت شناسی
- جامعه شناسی تاریخ و فلسفه

روش ارزیابی:

ارزندیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
-	+	+	+

منابع اصلی:

- آرون، ر. (۱۳۵۲). مراحل اساسی اندیشه در جامعه شناسی (ترجمه ب. پرهام). تهران: نشر کتابهای جیبی فرانکلین.
- دورژه، ب. (۱۳۵۸). مبانی جامعه شناسی (ترجمه ا. قاضی). تهران: نشر جاویدان.
- کوهن، ب. (۱۳۷۲). مبانی جامعه شناسی (ترجمه و اقتباس غ. توسلی و ر. فاضل). تهران: نشر سمت.
- محسنی، م. (۱۳۷۴). مقدمات جامعه شناسی. تهران: انتشارات دوران.

مبانی علم سیاست

The Fundamentals of Political Science

تعداد واحد نظری: ۲	تعداد واحد عملی: - حل تمرین: -
نوع درس: پایه	پیشنیاز: -

هدف درس:

آشنایی با اصول و مبانی علم سیاست به منظور بررسی و مطالعه علمی تاریخ تحولات سیاسی.

رئوس مطالب:

- تعریف سیاست
- موضوع و قلمرو سیاست
- سیاست علم، فن یا هنر
- مبانی قدرت و نهادهای قدرت
- قدرت، اقتدار و مشروعیت
- رابطه دولت و نیروهای اجتماعی
- ابزار و شیوه های اعمال قدرت
- مکانیسم تحول و انتقال قدرت
- عوامل مؤثر بر قدرت و دولت (جغرافیا، اقتصاد، دین و ایدئولوژی و فرهنگ، جمعیت و ...)
- تاریخ و سیر تحول دولت ها از امپراطوری های باستان تا دولت های مدرن
- گروه های نفوذ و فشار
- انواع جوامع و رژیم های سیاسی
- مشروعیت، انواع اقتدار و مشروعیت
- رابطه دولت و نیروهای اجتماعی
- رابطه سیاست و اقتصاد (اقتصاد سیاسی)

روش ارزیابی:

ارزنیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
-	+	+	+

منابع اصلی:

- اسپرینگر، ت. (۱۳۶۵). فهم نظریه های سیاسی (ترجمه ف. رجایی). تهران: نشر آگاه.
- ابوالحمد، ع. (۱۳۵۸). مبانی علم سیاست. تهران: نشر دانشگاه تهران.

فلسفه تاریخ

Philosophy of history

تعداد واحد نظری:	تعداد واحد عملی: ۲
نوع درس: پایه	حل تمرین: -
	پیشنیاز: -

هدف درس:

آشنایی با نظریه‌ها و مکتب‌های معروف فلسفه تاریخ در اندیشه متفکران مسلمان و غربی.

رئوس مطالب:

- مفاهیم دوگانه واژه تاریخ و شکل‌گیری دو نوع فلسفه تاریخ بر اساس هر کدام از این مفاهیم
- مسائل فلسفه علم تاریخ و مسائل فلسفه نظری تاریخ
- اندیشه عقلانی کردن رویدادهای تاریخی در گذشته تاریخ بشر
- حکمت و فلسفه تاریخ از نگاه ادیان ابراهیمی
- فلسفه تاریخ از نگاه متفکران مسلمان
- فلسفه تاریخ در عصر جدید از ولتر تا توین بی

روش ارزیابی:

ارزندیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
-	+	+	-

منابع اصلی:

- ادواردز، پ. (۱۳۷۹). فلسفه تاریخ (ترجمه ب. سالکی). تهران: نشر پژوهشگاه علوم انسانی.
- افشار، م. (۱۳۶۴). نامواره. تهران: نشر موقوفات محمود افشار.
- مطهری، م. (۱۳۶۹). فلسفه تاریخ. قم، انتشارات صدرا.

مبانی حکومت و ساختار قدرت در ایران The fundamentals of Democracy and Power structure in Iran

تعداد واحد نظری: ۲	تعداد واحد عملی: - حل تمرین: -
نوع درس: پایه	پیشنیاز: -

هدف درس:

بررسی مبانی حکومت و ساختار قدرت در تاریخ ایران

رئوس مطالب:

- بررسی نظریه های مطالعه دولت و حکومت در ایران
- الف- شیوه تولید آسیایی، نظریه استبداد شرقی
- ب- نظریه دولت پاتریمونیا
- ج- دولت مطلقه
- د- دولت راتئیر
- پیشینه و چگونگی شکل گیری حکومت در تاریخ ایران
- نهاد شاهی و نظریه شاهی در فرهنگ سیاسی ایران
- مشروعیت قدرت و بنیادهای نظری سیاسی در فرهنگ ایران
- کارکردهای نهاد شاهی
- عناصر ساخت قدرت در ایران (دینی، دیوانی، نظامی)
- توازن عناصر ساخت قدرت

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
-	+	+	-

منابع اصلی:

- کاتوزیان، م. ع. (۱۳۷۳). نه مقاله در جامعه شناسی تاریخی ایران و نفت و توسعه اقتصادی (ترجمه ع. ر. طیب). تهران: نشر مرکز.

- فوران، ج. (۱۳۸۰). مقاومت شکننده تاریخ (ترجمه ا. تدین). تهران: نشر رسا.
- لمبتون، آ. (۱۳۷۹). نظریه دولت در ایران (ترجمه ی. آژند). تهران.
- ازغندی، ع. ر. (۱۳۸۵). درآمدی بر جامعه شناسی سیاسی ایران. تهران: نشر قومس.

تاریخ ایران از ورود آریایی‌ها تا پایان عصر هخامنشی

The history of Iran from the arrival of Aryans until the end of Achaemenid

تعداد واحد نظری: ۴	تعداد واحد عملی: - حل تمرین: -
نوع درس: اصلی - تخصصی	پیشنیاز: -

هدف درس:

آشنایی با عوامل اصلی و اساسی پیدایش جامعه، تمدن و تاریخ ایران و بررسی علل تعالی و ترقی آن در عصر مادها و هخامنشیان.

رئوس مطالب:

- جغرافیای طبیعی ایران
- پیدایش دولت و تمدن عیلامی: (نژاد، زبان، خط، تقسیمات تاریخ عیلام، آثار و بقایای تمدن عیلامی)
- مهاجرت آریایی‌ها به ایران
- زرتشت و تأثیرات او بر جامعه آریایی
- جامعه و دولت ماد
- پارسها، خاندان هخامنشی و شعبات آن
- به قدرت رسیدن کوروش
- جانشینان کوروش و ادامه فتوحات سلسله هخامنشی
- انتقال قدرت به شعبه دوم خاندان هخامنشی
- اوضاع داخلی، وضع دربار، سیاست خارجی، روند سقوط دولت هخامنشی
- تمدن و فرهنگ عصر هخامنشی

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
-	+	+	-

منابع اصلی:

- آمیه، پ. (۱۳۴۹). تاریخ عیلام. (ترجمه ش. بیانی). تهران: نشر دانشگاه تهران.
- بریان، پ. (۱۳۸۱). امپراتوری هخامنشی (ترجمه ن. فروغان). دوجلد. تهران: نشر قطره.
- بنگستون، ه. (۱۳۷۶). یونانیان و پارسیان (ترجمه ت. قادری). تهران: نشر فکر روز.

- کامرون، ج. (۱۳۶۵). ایران در سینه دم تاریخ (ترجمه ح. انوشه). تهران: نشر علمی و فرهنگی.
- گیرشمن، ر. (۱۳۶۶). ایران از آغاز تا اسلام (ترجمه م. معین). تهران: نشر علمی و فرهنگی.
- محمودآبادی، ا. (۱۳۸۳). تاریخ دیپلماسی هخامنشی از ماراتن تا گرانیک. تهران: نشر مینو.

تاریخ ایران در دوره سلوکی و اشکانی

The History of Iran during the Seleucid and Ashkani Periods

تعداد واحد نظری: ۲	تعداد واحد عملی: - حل تمرین: -
نوع درس: اصلی - تخصصی	پیشنیاز: -

هدف درس:

الف: (آشنایی دانشجویان با چگونگی سلطه اسکندر بر ایران و شکل گیری و انحطاط حکومت سلوکیان)
ب: (آشنایی با جامعه ایرانی از نظر سیاسی، اجتماعی، فرهنگی و اقتصادی در عصر اشکانیان و علل زوال آن دولت)

رئوس مطالب:

- مقدونیه و یونان
- ظهور اسکندر و فتوحات او
- بررسی تحولات سیاسی، اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی حکومت سلوکیان
- ایالات و شهرها قلمرو حکومت سلوکی
- مناسبات خارجی سلوکیان با حکومت های دیگر
- ظهور اشکانیان
- جنگها و سیاست خارجی اشکانیان
- بررسی تحولات اجتماعی و اقتصادی دولت اشکانی (طبقات، زمینداری، تجارت و راههای ارتباطی)
- تمدن و فرهنگ حکومت اشکانی
- جایگاه اشکانیان در تاریخ ایران باستان (دوام سلسله اشکانی، ابهامات تاریخ اشکانیان، اخبار و منابع قدیم درباره اشکانیان، تحقیقات جدید درباره اشکانیان)
- قیام اردشیر و سقوط اشکانیان

روش ارزیابی:

ارزندیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
-	+	+	-

منابع اصلی:

- اعتمادالسلطنه، م.ح. (۱۳۷۱). درالتیجان فی الاخبار بنی الاشکان. تهران: نشر اطلس.
- دیاکونوف، م.م. (۱۳۵۱). اشکانیان (ترجمه ک. کشاورز). تهران: نشر پیام.

- رابینسن، چ.ا. (۱۳۷۰). تاریخ باستان (ترجمه ا. دولتشاهی). تهران: سازمان انتشارات و آموزش انقلاب اسلامی.
- کالج، م. (۱۳۶۷). پارتیان (ترجمه م. رجب نیا). تهران: نشر دنیای کتاب.
- گریمبرگ، ک. (۱۳۶۹). تاریخ بزرگ جهان (ترجمه ض. دهشیری). جلدهای دوم و سوم، تهران: نشر یزدان.

تاریخ ایران در دوره ساسانیان The history of Iran in Sasanian age

تعداد واحد نظری: ۴	تعداد واحد عملی: - حل تمرین: -
نوع درس: اصلی - تخصصی	پیشنیاز: -

هدف درس:

آشنایی با چگونگی تأسیس و تشکیل دولت ساسانیان، و همچنین بررسی نهادها و مشخصه‌های اساسی این دولت و جایگاه آن در تاریخ و تمدن ایران.

رئوس مطالب:

- بررسی جغرافیای تاریخی فارس خاستگاه ساسانیان
- خاندان ساسانی
- اردشیر و تلاش برای کسب قدرت
- بررسی اوضاع داخلی و خارجی دولت ساسانیان از اردشیر تا خسرو انوشیروان
- توسعه قدرت موبدان، اقدامات کرتیر
- تدوین اوستا
- ظهور مانی و مزدک و سرانجام آنها
- انوشیروان (غلبه بر مزدکیان، اصلاحات داخلی، اوضاع اقتصادی، دیپلماسی و سیاست خارجی)
- مقام انوشیروان در تاریخ ساسانیان
- جانشینان انوشیروان و شورش بهرام چوبین
- خسرو پرویز (اوضاع دولت و دربار، به قدرت رسیدن خسرو، سیاست داخلی و خارجی خسرو)
- جانشینان خسرو پرویز تا یزدگرد سوم (اوضاع دولت در دربار، و انحطاط دولت ساسانی)
- ظهور اعراب و سقوط ساسانیان
- فرهنگ و تمدن ساسانی

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
-	+	+	-

منابع اصلی :

- آلتهايم، ف و روت گویل، ر. (۱۳۸۲). تاريخ اقتصادى ساسانيان (ترجمه هـ صادقى). تهران: نشر علمى و فرهنگى.
- ابن مسكويه، ا. (۱۳۶۶). تجارب الامم. تهران: نشر سروش.
- بيهقى، ا. م. (۱۳۳۲). تاريخ مسعودى. سه جلد، تهران: نشر دانشگاه تهران.
- دينورى، ا. (۱۳۵۴). اخبار الطوال (ترجمه م. م. دامغانى). تهران: نشر نى.
- زرین کوب، ع. (۱۳۶۸)، تاريخ مردم ايران قبل از اسلام. تهران: نشر اميرکبير.
- کليما، ا. (۱۳۵۹). تاريخ جنبش مزدکيان (ترجمه ج. فکرى ارشاد). تهران: نشر توس.
- کريستن سن، آ. (۱۳۵۴). ايران در زمان ساسانيان (ترجمه غ. رشيد ياسمى). تهران: نشر ابن سينا.
- طبرى، م. (۱۳۵۲). تاريخ طبرى (ترجمه ا. پاينده). تهران: نشر بنياد فرهنگ ايران.
- محمود آبادى، ا. (۱۳۸۴). امپراتورى ساسانيان در گزارش هاى مورخان اسلامى و غربى. اصفهان: نشر افسر.
- نولدکه، ت. (۱۳۵۸). تاريخ ايرانيان و عربها در زمان ساسانيان (ترجمه ع. زرياب خوئى). تهران: نشر انجمن آثار ملي.
- يعقوبى، ا. (۱۳۴۷). تاريخ يعقوبى (ترجمه م. ا. آيتى). تهران: نشر بنگاه ترجمه و نشر کتاب.

تاریخ تحولات ایران از ورود اسلام تا پایان علویان

The history of Iran evolutions from the dawn of Islam to the fall Alavian

تعداد واحد نظری: ۲	تعداد واحد عملی: - حل تمرین: -
نوع درس: اصلی - تخصصی	پیشنیاز: -

هدف درس:

آشنایی با تحولات سیاسی، اجتماعی، اعتقادی و اقتصادی ایران پس از ورود اسلام و چگونگی استقلال یافتن ایران از حکومت عباسیان.

رئوس مطالب:

- فتوحات اسلامی در ایران
- زمینه های پذیرش دین در ایران پس از فتوحات اسلامی
- نظام اداری و سیاسی ایران در دو قرن اول هجری
- فرجام طبقات اجتماعی جامعه ساسانی در دوره اسلامی
- اسلام پذیری ایرانیان
- اوضاع اجتماعی و اقتصادی ایران در قرون اولیه اسلامی
- نقش عناصر ایرانی در جنبش ها و قیام های ضد اموی
- ایرانیان در دستگاه دیوانی و اداری خلافت عباسی
- چگونگی تشکیل دولت طاهریان
- اوضاع اجتماعی و اقتصادی خراسان در دوره طاهریان
- خاستگاه تاریخی صفاریان
- حکومت شیعی علویان طبرستان
- بررسی مناسبات دولت های طاهریان، صفاریان و علویان طبرستان با خلفای عباسی
- اوضاع اجتماعی ایران در دوره طاهریان، صفاریان و علویان

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
-	+	+	-

منابع اصلی :

- اشیولر، ب. (۱۳۶۶). تاریخ ایران در قرون نخستین اسلامی (ج. فلاطوری). تهران: بنگاه ترجمه و نشر کتاب.
- بلاذری، ا. (۱۳۶۷). فتوح البلدان (ترجمه و مقدمه م. توکل). تهران: نشر نقره.
- بویل و دیگران. (۱۳۶۳). تاریخ ایران کمبریج (ترجمه ح. انوشه). ج ۴. تهران: انتشارات امیر کبیر.
- ترکمن آذر، پ. (۱۳۷۸). تاریخ تحولات سیاسی، اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی ایران در دوره صفاریان و علویان. تهران: انتشارات سمت.
- دینوری، ا. (۱۳۷۴). اخبار الطوال. (ترجمه م. مهدوی دامغانی). تهران: نشر نی.
- بیرونی، ا. (۱۳۶۹). آثار الباقیه. تهران: نشر مکتب الجعفری التبریزی.
- حموی، ی. (۱۴۱۰). معجم البلدان (محقق ف. عبدالعزیز الجندی). هفت جلد. بیروت: نشر دارالکتب العلمیه.
- یعقوبی، ا. (۱۳۴۷). تاریخ یعقوبی (ترجمه م. ا. آیتی). دو جلد. تهران: نشر بنگاه ترجمه و نشر کتاب.

تاریخ تحولات ایران در دوره سامانیان، دیلمیان، غزنویان

The history of Iran evolutions in Samanid, and Deilamian and Ghaznavid periods

تعداد واحد نظری: ۲	تعداد واحد عملی: - حل تمرین: -
نوع درس: اصلی - تخصصی	پیشنیاز: -

هدف درس:

آشنایی با تحولات سیاسی، اجتماعی، فرهنگی و اقتصادی ایران از اواخر قرن سوم تا اوایل قرن پنجم و موقعیت آن در عرصه سیاسی جهان اسلام و مقام آن در تمدن اسلامی در قرن چهارم

رئوس مطالب:

- اوضاع اسلام و ایران در اواخر قرن سوم هجری
- وضع جغرافیایی و پیشینه تاریخی ماوراءالنهر
- نفوذ اسلام در منطقه ماوراءالنهر
- چگونگی تأسیس دولت سامانی
- مقام و موقعیت سامانیان در تاریخ و تمدن ایران
- مناسبات حاکمان سامانی و خلفای عباسی
- سقوط دولت سامانی
- جغرافیای دیلم و ظهور دیلمیان در ایران
- پیدایش دولت آل بویه و مناسبات سلاطین آن با خلفای عباسی
- تجارت، فرهنگ، دین و دولت در عصر آل بویه و آل زیار
- غزنویان و چگونگی تأسیس دولت غزنوی در غزنین
- فتوحات سلاطین غزنوی در هند
- اوضاع سیاسی و فرهنگی دوره غزنوی
- قدرت یافتن سلجوقیان و سقوط دولت غزنوی

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
-	+	+	-

منابع اصلی :

- اقبال آشتیانی، ع. (۱۳۱۲). تاریخ مفصل ایران. چهار جلد. تهران: نشر علی اکبر علمی.
- باسورث، ا. ک. (۱۳۷۲). تاریخ غزنویان. (ترجمه ح. انوشه) تهران: نشر امیرکبیر.
- پرویز، ع. (۱۳۳۸). از عرب تادیالمه. تهران: نشر علمی.
- پرویز، ع. (۱۳۳۸). تاریخ دیالمه و غزنویان. تهران: نشر علمی.
- نرشخی، م. (۱۹۷۵). تاریخ بخارا (ترجمه م. زفر). آمستردام: نشر فیلوپرس.

تاریخ تحولات ایران در دوره سلجوقیان The history of Iran evolutions in Saljuk age

تعداد واحد نظری: ۲	تعداد واحد عملی: - حل تمرین: -
نوع درس: اصلی - تخصصی	پیشنیاز: -

هدف درس:

آشنایی با تحولات سیاسی اجتماعی، فرهنگی و اقتصادی ایران در عصر سلجوقیان و اوضاع جهان اسلام و نیز مقام و موقعیت تمدن اسلام و ایران در این عصر

رئوس مطالب:

- اصل و منشاء ترکان
- تأسیس و گسترش دولت سلجوقی
- تشکیلات حکومتی سلجوقیان (تشکیلات کشوری، لشکری)
- وزارت (شخصیت خواجه نظام الملک و تأثیر وی در ارکان حکومت سلجوقی)
- روابط سلجوقیان با عباسیان
- مدارس نظامیه
- سیاست مذهبی سلجوقیان
- اوضاع فرهنگی سلجوقیان
- نظام اقطاع داری سلجوقیان
- نهاد اتابکی و تأسیس حکومت‌های اتابکی (اتابکان لر کوچک و بزرگ، آذربایجان و...)
- تجزیه دولت سلجوقیان (سلاجقه عراق، سلاجقه روم، سلاجقه شام، سلاجقه کرمان)
- اوضاع اجتماعی، تمدن و فرهنگ عصر سلجوقی
- اقتصاد سلجوقیان
- اوضاع مذهبی (تشیع - تسنن - تصوف)
- پیدایش اسماعیلیان و تشکیلات آنها

روش ارزیابی:

ارزنیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
-	+	+	-

منابع اصلی :

- بنداری . (۱۳۵۶). تاریخ سلسله سلجوقی. تهران: نشر بنیاد فرهنگ.
- باسورث، ک. ا. (۱۳۶۴). تاریخ غزنویان. (ترجمه ح. انوشه) تهران: نشر امیرکبیر.
- راوندی، ا. (۱۳۸۰). راحة الصدور و آية السرور در تاریخ آل سلجوق (به کوشش ن. جلالی). تهران: نشر اهل قلم.
- زرین کوب، ع. (۱۳۶۴). تاریخ مردم ایران بعد از اسلام. دو جلد، تهران: نشر امیرکبیر.
- کشاورز، ک. (۱۳۵۴). حسن صباح. تهران: نشر ابن سینا.
- گردیزی، ا. (۱۳۶۳). تاریخ گردیزی (به تصحیح ع. حبیبی). تهران: نشر دنیای کتاب.
- لوئیس، ب. (۱۳۶۴). اسماعیلیان در تاریخ. (ترجمه ی. آزند). تهران: نشر مولی.

تاریخ تحولات ایران در دوره غوریان و خوارزمشاهیان

The history of Iran evolutions in the Khvarzmsahyan and Ghori Periods

تعداد واحد نظری: ۲	تعداد واحد عملی: - حل تمرین: -
نوع درس: اصلی - تخصصی	پیشنیاز: -

هدف درس:

آشنایی با تحولات نواحی شرقی ایران پس از دولت سلجوقیان بزرگ و تأثیر آن بر دیگر نقاط ایران و منتهی شدن آن به حمله مغول

رئوس مطالب:

- زوال تدریجی دولت سلجوقیان بزرگ
- موقعیت تاریخی و جغرافیایی غوریان
- اوضاع اجتماعی ایران مقارن روی کار آمدن غوریان
- پیدایش اتابکان و حکومت‌های غوری و خوارزمی
- اصل و منشاء سلاطین غور
- اصل و منشاء خوارزمشاهیان
- تشکیل حکومت خوارزمشاهی
- فتوحات سلطان محمد خوارزمشاه
- روابط خلفای عباسی و خوارزمشاهیان
- تشکیلات ارتش، تشکیلات قبایل، تشکیلات اداری و نظام ایالات
- تمدن و فرهنگ ایران در عصر غوریان و خوارزمشاهیان
- تهاجم مغول و سقوط نهایی دولت خوارزمشاهی

روش ارزیابی:

ارزندیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
-	+	+	-

منابع اصلی :

- اقبال آشتیانی، ع. (۱۳۱۲). تاریخ مفصل ایران. تهران: نشر امیرکبیر.
- جوزجانی، ا. (بی تا). طبقات ناصری. (به کوشش ع. حبیبی). تهران: نشر دنیای کتاب.
- فروغی ابری، ا. (۱۳۸۱). غوریان. تهران، نشر سمت.
- قفس اوغلی، ا. (۱۳۶۷). دولت خوارزمشاهیان (ترجمه د. اصفهانیان). تهران: نشر گستره.

تاریخ تحولات ایران در دوره مغولان و ایلخانان

The history of Iran evolutions in Mongols and Ilkhanids age

تعداد واحد نظری: ۲	تعداد واحد عملی: - حل تمرین: -
نوع درس: اصلی - تخصصی	پیشنیاز: -

هدف درس:

آشنایی با تاریخ امپراطوری مغول، جهانگشایهای این قوم و تاریخ ایران در دوره مغول و ایلخانی

رئوس مطالب:

- جغرافیا و جامعه مغولستان
- چنگیز و چگونگی تشکیل حکومت منطقه ای مغول
- رویکرد جهانگشایانه و توسعه طلبانه مغولان
- تهاجم اولیه مغولان به ایران (۶۱۹-۶۱۶ هـ ق)
- لشکرکشی به غرب و نواحی شرقی اروپا
- جانشینان چنگیز
- اداره مستملکات مغول در ایران تا تشکیل حکومت ایلخانی
- لشکرکشی هلاکو به ایران و سرزمین های غربی آسیا
- تشکیل حکومت ایلخانی
- سیاست خارجی دولت ایلخانی
- عصر غازان خان
- نهاد وزارت در دوران ایلخانی
- پیدایش سلسله های محلی و پایان دولت ایلخانی
- فرهنگ و تمدن عصر ایلخانی

روش ارزیابی:

ارزندیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
-	+	+	-

منابع اصلی :

- اقبال، ع. (۱۳۴۷). تاریخ مغول. تهران: نشر امیر کبیر.
- بیانی، ش. (۱۳۷۱). دین و دولت در ایران عهد مغول. تهران: مرکز نشر دانشگاهی.
- فضل‌الله همدانی، ر. (۱۳۶۸). تاریخ مبارک غازانی (به اهتمام ک. یان). اصفهان: نشر پرسش.
- ساندرز، ج. (۱۳۶۴). تاریخ فتوحات مغول (ترجمه ا. حالت). تهران: نشر امیر کبیر.
- لمب، ه. (۱۳۴۱). چنگیزخان (ترجمه غ. رشید یاسمی). تهران: نشر کمیسیون معارف.
- مرتضوی، م. (۱۳۶۳). مسائل عصر ایلخانان. تهران: نشر آگاه.

تاریخ تحولات ایران از زوال ایلخانان تا صفویان

The history of Iran evolutions from the decline of Ilkhanids to the uprising of Safavids

تعداد واحد نظری: ۲	تعداد واحد عملی: - حل تمرین: -
نوع درس: اصلی - تخصصی	پیشنیاز: -

هدف درس:

آشنایی با تاریخ ایران در فاصله دوران حکومت‌های ایلخانی و تیموری

رئوس مطالب:

- سلسله ایلخانی در روزگار فترت
- حکومت‌های محلی ایران در روزگار فترت
- ظهور امیر تیمور گورکانی و یورش‌های سه گانه وی به ایران
- جانشینان تیمور
- تحولات مذهبی و فرهنگی جامعه ایرانی در قرون ۸ و ۹ اسلامی
- تصوف و طریقت‌های صوفیانه (نقشبندیه، نوربخشیه و...)
- سلسله‌های ترکمان (آق قویونلو و قراقویونلو)
- تحولات اقتصادی ایران در قرون ۸ و ۹

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
-	+	+	-

منابع اصلی:

- آژند، ی. (۱۳۶۵). قیام سربداران. تهران: نشر شکوفه.
- کتبی، م. (۱۳۶۴). تاریخ آل مظفر (به اهتمام ع. نوائی). تهران: نشر امیرکبیر.
- مستوفی، ح. (۱۹۱۰م). تاریخ گزیده (سعی و اهتمام ا. براون). لندن: نشر لوزاک.
- میر جعفری، ح. (۱۳۸۰). تاریخ سیاسی، اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی تیموریان و ترکمانان، اصفهان: انتشارات دانشگاه اصفهان.

تاریخ تحولات ایران در دوره صفویان The history of Iran evolutions in Safavids age

تعداد واحد نظری: ۴	تعداد واحد عملی: - حل تمرین: -
نوع درس: اصلی - تخصصی	پیشنیاز: تاریخ تحولات ایران در دوره تیموریان

هدف درس:

آشنایی دانشجویان با تحولات سیاسی، اجتماعی، فرهنگی و اقتصادی ایران در عصر صفویه

رئوس مطالب:

- زمینه‌های سیاسی، اجتماعی و فرهنگی تشکیل دولت صفویه
- اوضاع سیاسی ایران قبل از سلطنت شاه اسماعیل اول
- چگونگی روی کار آمدن شاه اسماعیل اول و سلطنت شاه طهماسب اول
- رابطه ایران با دولت عثمانی در این دوران
- حوادث داخلی ایران پس از مرگ شاه طهماسب اول
- جانشینان شاه طهماسب تا روی کار آمدن شاه عباس کبیر
- اوضاع ایران در عصر شاه عباس اول
- مناسبت خارجی ایران با کشورهای اروپایی، عثمانی ها، ازبکها و بابرین هند
- اقدامات شاه عباس اول برای تثبیت حکومت صفوی در ایران
- اوضاع ایران در زمان حکومت جانشینان شاه عباس
- پیدایش زمینه های سقوط سلسله صفویه
- اوضاع اجتماعی، فرهنگی و اقتصادی ایران در عصر صفوی
- تجارت داخلی و خارجی ایران در عصر صفوی

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
-	+	+	-

منابع اصلی :

- استرآبادی، س. ح. (۱۳۶۶). از شیخ صفی تا شاه صفی (به اهتمام ا. اشراقی). تهران: نشر علمی و فرهنگی.
- باستانی پاریزی، م. ا. (۱۳۶۷). سیاست و اقتصاد عصر صفوی. تهران: نشر صفی علیشاه.
- جعفریان، ر. (۱۳۷۹). صفویه در عرصه دین و فرهنگ و سیاست. قم: پژوهشکده حوزه و دانشگاه.
- روملو، ح. ب. (۱۳۵۷). احسن التواریخ (به تصحیح ع. نوائی). تهران: نشر فرهنگستان ادب و هنر ایران.
- سیوری، ر. (۱۳۷۲). ایران عصر صفوی (ترجمه ک. عزیزی). تهران: نشر مرکز.
- شاملو، و. ق. (۱۳۷۴). قصص الخاقانی (به تصحیح س. ح. سادات ناصری). تهران: نشر وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی.
- لاکهارت، ل. (۱۳۴۴). انقراض صفویه (ترجمه ا. دولتشاهی). بنگاه ترجمه و نشر کتاب.

تاریخ تحولات ایران در دوره افشاریان و زندیان

The history of Iran evolutions in Afsharian and Zandian age

تعداد واحد نظری: ۲	تعداد واحد عملی: - حل تمرین: -
نوع درس: اصلی - تخصصی	پیشنیاز: تاریخ تحولات ایران در دوره تیموریان

هدف درس:

آشنایی با تحولات سیاسی، اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی ایران در دوره افشاریه و زندیه

رئوس مطالب:

- دوران حکومت هفت ساله محمود و اشرف در اصفهان
- تلاش های طهماسب دوم برای بازیابی قدرت
- دست اندازی دولت های روسیه و عثمانی به ایران
- تاسیس دولت افشاریه، نادر از زندگی در ایل افشار تا نیابت سلطنت شاه صفوی
- شورای دشت مغان و آغاز حکومت رسمی افشارها
- اوضاع داخلی (سرکوب مدعیان، شورش های داخلی)
- روابط خارجی (عثمانی، روسیه، هند و کمپانی های تجاری اروپایی)
- اوضاع اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی داخلی ایران در زمان افشار
- مرگ نادر و ظهور مدعیان در گوشه و کنار کشور
- تشکیل دولت زندیه
- ورود کریم خان به عرصه رقابت و چگونگی غلبه او بر مدعیان رقیب
- ورود کریم خان به شیراز و دوران حکومت او
- روابط خارجی کریم خان زند با کشورهای هند، عثمانی و اروپاییان
- مسائل خلیج فارس در زمان زندیه
- اوضاع اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی عصر زندیه
- جانشینان کریم خان و رقابت آنها با ایل قاجار

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
-	+	+	-

منابع اصلی:

- استرآبادی، م. (۱۳۴۱). جهانگشای نادری (به اهتمام ع. انوار). تهران: نشر آثار ملی.
- شعبانی، ر. (۱۳۷۴). تاریخ اجتماعی ایران در عصر افشاریه. تهران: نشر قومس.
- مروی، م. ک. (۱۳۶۲). عالم آرای نادری. تهران: نشر زوار.
- نیبور، ک. (۱۳۵۴). سفرنامه نیبور (ترجمه پ. رجبی). تهران: نشر توکا.
- هنوی، ج. (۱۳۶۵). زندگانی نادرشاه (ترجمه ا. دولت شاهی). تهران: انتشارات علمی و فرهنگی.

تاریخ تحولات ایران از آغاز دوره قاجار تا انقلاب مشروطیت

The history of Iran evolutions from the beginning of Qajar to Persian Constitutional Revolution

تعداد واحد نظری: ۴	تعداد واحد عملی: - حل تمرین: -
نوع درس: اصلی - تخصصی	پیشنیاز: -

هدف درس:

آشنایی دانشجویان با ویژگی‌های اجتماعی، فرهنگی و سیاسی ایران در این دوره

رئوس مطالب:

- پیشینه قاجارها
- اوضاع سیاسی، اقتصادی ایران در آستانه ظهور آقامحمدخان
- فعالیت‌های آقامحمدخان برای تصاحب قدرت
- چگونگی اوضاع جهان در قرن نوزده و تأثیر آن بر حوادث ایران
- وقایع سلطنت فتحعلی شاه
- رقابت کشورهای استعماری در ایران
- اوضاع ایران در عصر محمدشاه، ناصرالدین شاه و مظفرالدین شاه
- امتیازات و اصلاحات
- شکل‌گیری جنبش‌های سیاسی، فرهنگی و اجتماعی ایران در عصر قاجارها
- اوضاع اقتصادی، اجتماعی ایران در عصر قاجارها
- ارتباط قاجارها با دول خارجی و نتایج آن
- جدایی بخش‌هایی از ایران

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
-	+	+	-

منابع اصلی :

- اقبال، ع. (۱۳۴۰). میرزاتقی خان امیرکبیر (به کوشش ا. افشار). تهران: نشر دانشگاه تهران.
- خورموجی، م. ج. (۱۳۶۳). حقایق الاخبار ناصری (به کوشش خ. جم)، تهران: نشر نی.
- شمیم، ع. ا. (۱۳۷۰). تاریخ ایران در عهد قاجاریه. تهران: انتشارات علمی.
- صفایی، ا. (۱۳۴۶). اسناد سیاسی دوران قاجاریه. تهران: نشر بابک.
- ملکم، س. ج. (۱۸۷۶م). تاریخ ایران (ترجمه م. حیرت). بمبئی: ناشر محمدعلی شیرازی.
- مکی، ح. (۱۳۶۶). زندگانی میرزاتقی خان امیرکبیر. تهران: انتشارات ایران.

تاریخ مشروطیت و تحولات آن تا انقراض قاجاریه
The history of Persian Constitutional Revolution and its Evolutions until the Fall of Qajar

تعداد واحد نظری: ۲	تعداد واحد عملی: - حل تمرین: -
نوع درس: اصلی - تخصصی	پیشنیاز: -

هدف درس:

آشنایی با ریشه‌های فکری، اعتقادی، اقتصادی و اجتماعی نهضت مشروطیت و تحولات آن تا انقراض قاجاریه

رئوس مطالب:

- بررسی ریشه‌های فکری نهضت مشروطیت
- روند شکل‌گیری مبارزه علیه استبداد
- نقش عوامل داخلی و تأثیر عوامل خارجی در نهضت مشروطیت
- صدور فرمان مشروطیت، مجلس اول، قانون اساسی و متمم آن
- مطبوعات و انقلاب مشروطه
- فرهنگ و ادبیات عصر مشروطه
- تضادهای مجلس و شاه و روند شکل‌گیری استبداد صغیر
- مشروطه دوم و چگونگی فتح تهران
- مجلس دوم، اولتیماتوم روسیه و انحلال مجلس دوم
- جنگ جهانی اول و دلایل تغییر سیاست سنتی انگلیس در ایران
- کابینه‌های دوره جنگ جهانی اول
- قرارداد ۱۹۱۹
- کودتای سوم اسفند و کابینه سیاه
- بررسی ریشه‌های خارجی کودتا
- مبارزات اقلیت در مجالس چهارم، پنجم و ششم علیه رضاخان
- روند اقتدار رضاخان در کابینه‌ها و رئیس‌الوزرای او
- غائله جمهوری، مجلس مؤسسان و انقراض سلسله قاجاریه

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
-	+	+	-

منابع اصلی:

- آدمیت، ف. (۱۳۴۰). فکر آزادی و مقدمه نهضت مشروطیت. تهران: نشر سخن.
- بهار، م. ت. (۱۳۵۷). تاریخ مختصر احزاب سیاسی. تهران: امیر کبیر.
- کرمانی، ن. (۱۳۷۱). تاریخ بیداری ایرانیان. تهران: امیر کبیر.
- مکی، ح. (۱۳۶۲). زندگانی سیاسی سلطان احمدشاه. تهران: نشر امیرکبیر.

تاریخ تحولات ایران از انقراض قاجاریه تا کودتای ۲۸ مرداد ۱۳۳۲

The history of Iran evolutions from the decline of Qajar to ۲۸ Mordad coup d'état in

۱۳۳۲

تعداد واحد نظری: ۴	تعداد واحد عملی: - حل تمرین: -
نوع درس: اصلی - تخصصی	پیشنیاز: -

هدف درس:

آشنایی دانشجویان با تحولات سیاسی، اجتماعی و اقتصادی ایران از انقراض قاجاریه تا کودتای ۲۸ مرداد ۱۳۳۲

رئوس مطالب:

- حوادث مهم سیاسی، اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی ایران در دوره پهلوی اول
- روابط خارجی ایران در دوره سلطنت پهلوی اول
- نفت و قرارداد ۱۹۳۳
- سیاست فرهنگی رژیم پهلوی در دوره رضاخان و وضعیت مطبوعات و کتب
- ایران در جنگ جهانی دوم و حوادث شهریور ۱۳۲۰
- زمینه‌های خارجی، سلطنت محمدرضا پهلوی، قرارداد سه جانبه و تخلیه ایران
- وضعیت کابینه‌ها، احزاب و مطبوعات و مجالس در عصر پهلوی دوم تا ۱۳۳۲
- نهضت ملی شدن صنعت نفت
- کودتای ۲۸ مرداد ۱۳۳۲

روش ارزیابی:

ارزندیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
-	+	+	-

منابع اصلی:

- آوری، پ. (۱۳۶۴). تاریخ معاصر ایران (ترجمه م. رفیعی مهرآبادی). تهران: نشر عطائی.
- مدنی، س. ج. (۱۳۷۰). تاریخ تحولات سیاسی و روابط خارجی ایران. قم: نشر جامعه مدرسین حوزه علمیه.
- مکی، ح. (۱۳۶۱). تاریخ ۲۰ ساله ایران. تهران: نشر ناشر.

تاریخ تحولات ایران از کودتای ۲۸ مرداد تا بهمن ۱۳۵۷ و تأثیرات آن در انقلاب اسلامی ایران
The history of Iran evolutions from ۲۸ Mordad coup d'état to Bahman ۱۳۵۷ and its influences on Iranian Revolution

تعداد واحد نظری: ۲	تعداد واحد عملی: - حل تمرین: -
نوع درس: اصلی - تخصصی	پیشنیاز: آشنایی با تاریخ تحولات ایران از انقراض قاجاریه تا کودتای ۲۸ مرداد ۱۳۳۲

هدف درس:

آشنایی با تاریخ تحولات ایران پس از کودتای ۲۸ مرداد تا بهمن ماه ۱۳۵۷

رئوس مطالب:

- پیدایش زمینه های سقوط رضاه شاه
- نگاهی به کودتای ۲۸ مرداد و نقش دولت های بیگانه در آن
- مجالس شورای ملی دوره هجدهم و نوزدهم
- تشکیلات اداری و نظامی دوره پهلوی دوم
- روابط خارجی دربار
- نقش روحانیت و حوزه های علمیه در مبارزات این دوران
- شناسایی مرحله نخست انقلاب اسلامی ایران در خلال سال های ۱۳۴۰ تا ۱۳۴۳
- رخدادهای انجمن های ایالتی و ولایتی
- قیام ۱۵ خرداد و حبس و حصر امام خمینی
- کاپیتولاسیون و تبعید امام به ترکیه و عراق
- مبارزات اسلامی مردم و روحانیت و نقش احزاب و گروه های سیاسی، مذهبی، ملی گرا، کمونیست در این مبارزات
- اوضاع اقتصادی ایران با تکیه بر نقش نفت، تشکیل اوپک
- مرحله دوم انقلاب اسلامی از سال (۱۳۵۶ تا بهمن ماه ۱۳۵۷)
- تحلیل نقش اندیشه اسلامی، روحانیت و امام خمینی، مردم و اقشار متعهد دانشگاهی و... در انقلاب اسلامی
- عوامل پیروزی انقلاب اسلامی در بهمن ۱۳۵۷.

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
-	+	+	-

منابع اصلی:

- روحانی، س. ح. (۱۳۵۹). بررسی و تحلیل نهضت امام خمینی. تهران: نشر راه امام.
- مدنی، س. ج. (۱۳۷۱). تاریخ سیاسی معاصر ایران. قم: نشر جامعه مدرسین حوزه علمیه.
- محمدی، م. (۱۳۷۰). تحلیلی بر انقلاب اسلامی ایران. تهران: نشر امیر کبیر.

ریشه های توسعه نیافتگی ایران

(از اواخر حکومت صفویه تا قبل از انقلاب اسلامی)

The main causes of underdevelopment in Iran from the end of Safavid rule until the rise of the Islamic Revolution

تعداد واحد نظری: ۲	تعداد واحد عملی: - حل تمرین: -
نوع درس: اصلی - تخصصی	پیشنیاز: -

هدف درس:

آشنایی با اسباب و علل ضعف‌ها، انحطاط و علل عقب ماندگی در جامعه ایران

رئوس مطالب:

- نظرات مربوط به توسعه و توسعه نیافتگی
- زمینه های تاریخی اقتصاد ایران از آغاز اسلام تا پایان عصر قاجار
- گزارشهایی از شاخصه‌های توسعه نیافتگی در یکصد و پنجاه سال اخیر (تا انقلاب اسلامی ایران)
- عوامل اجتماعی، فرهنگی مؤثر در توسعه نیافتگی
- علل و عوامل سیاسی توسعه نیافتگی
- ناتوانی دولت کارشکن در انجام وظایف حاکمیت (تضمین امنیت معاملات، امنیت راه‌ها، قانون، قوانین شرع ...)
- علل و عوامل اقتصادی مؤثر در توسعه نیافتگی (فقدان پس انداز و سرمایه گذاری صنعتی، کاهش تجارت...)
- بررسی عوامل طبیعی در کاهش تولید
- حرکت های استعماری و اهداف آن در ایران
- الف) فعالیت‌های میسیون های مذهبی و فراماسیونری در ایران
- ب) امتیازات و اثرات تخریبی آن بر روند زندگی ایرانیان
- ج) فعالیت‌های مؤسسات اقتصادی خارجی و تأثیر آن بر اقتصاد ملی
- فعالیت‌های شرق شناسان و تأثیر آن بر توسعه نیافتگی

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
-	+	+	-

منابع اصلی :

- آشوری، د. (۱۳۷۶). ما و مدرنیسم. تهران: نشر مؤسسه فرهنگی صراط.
- روشه، گ. (۱۳۶۶). تغییرات اجتماعی (ترجمه م. وثوقی). تهران: نشر نی.
- زیبا کلام، ص. (۱۳۷۴). ما چگونه، ماشدیم. تهران: نشر روزنه.
- سیف، ا. (۱۳۷۴). اقتصاد ایران در قرن نوزدهم. تهران: نشر چشمه.
- عسل، ا. (۱۳۷۹). توسعه در اسلام (ترجمه ع. عرب). مشهد: نشر آستان قدس رضوی.
- عظیمی، ح. (۱۳۸۰). مدارهای توسعه نیافتگی در اقتصاد ایران. تهران: نشر نی.

تاریخ صدر اسلام تا سال ۴۱ هجری
The history of Islam from its rise until the year ۴۱ A.H

تعداد واحد نظری: ۲	تعداد واحد عملی: - حل تمرین: -
نوع درس: اصلی - تخصصی	پیشنیاز: -

هدف درس:

آشنایی با سیره و زندگی رسول اکرم (ص)، پیدایش اسلام و گسترش آن در جزیره العرب و گسترش فتوحات اسلامی در زمان خلفای نخستین

رئوس مطالب:

- وضعیت عمومی جزیره العرب
- ساخت اعتقادی، فکری و... جامعه حجاز و شهرهای اصلی آن
- انساب عرب، ریشه یابی تاریخی قریش و عرب شبه جزیره
- ماهیت بت پرستی در حجاز
- مهمترین حوادث سیاسی حجاز در آستانه تولد و بعثت حضرت رسول اکرم (ص)
- نگاهی به وضعیت فکری، سیاسی و اجتماعی قدرتهای همسایگان جزیره العرب (ایران، بیزانس، مصر)
- پیامبر اکرم (ص) از میلاد تا بعثت
- بعثت پیامبر (ص)، مراحل اولیه دعوت و تحریکات قریش بر علیه مسلمانان
- مهاجرت دسته های مختلف مسلمین به حبشه، شعب ابی طالب و یثرب
- بررسی مبانی دولت مدینه و مبانی تکوین نظام جدید مدنی
- غزوات و سرایا و مسئله یهودیان این دوره
- نظام مالی مدینه و سیاست تقسیم ثروت
- عام الوفود و نامه های سیاسی حضرت رسول (ص) به شیوخ عرب و قدرت های منطقه
- واقعه غدیر خم و رحلت حضرت رسول (ص)
- سقیفه بنی ساعده و خلافت ابوبکر
- خلافت عمر و گسترش فتوحات اسلامی
- خلافت عثمان و تحولات آن دوران
- شورش علیه عثمان و خلافت حضرت علی (ع)
- حوادث و جنگ های دوران خلافت حضرت علی (ع)

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
-	+	+	-

منابع اصلی :

- اشپولر، ب. (۱۳۴۹). تاریخ ایران در قرون نخستین اسلامی (ترجمه ج. فلاطوری). تهران: بنگاه ترجمه و نشر کتاب.
- دینوری، ا. (۱۳۶۶). اخبارالطوال (ترجمه م. مهدوی دامغانی). تهران: نشر نی.
- طبری، م. (۱۳۵۲). تاریخ طبری (ترجمه ا. پاینده). تهران: نشر بنیاد فرهنگ ایران.
- منتظر القائم، ا. (۱۳۷۳). تاریخ صدر اسلام. اصفهان: دانشگاه اصفهان.

تاریخ تحولات جهان اسلام از سال ۴۱ تا ۲۲۷ هجری
The history of evolutions of Islam's world from ۴۱ A.H to ۲۲۷ A.H

تعداد واحد نظری: ۲	تعداد واحد عملی: - حل تمرین: -
نوع درس: اصلی - تخصصی	پیشنیاز: -

هدف درس:

آشنایی با تحولات سیاسی، فکری و اعتقادی مسلمانان و چگونگی تشکیل خلافت اموی و عباسی و حوادث دوره خلافت تا پایان عصر اول عباسی

رئوس مطالب:

- تاریخ تحولات سیاسی جهان اسلام در دوران امویان
- نظام دیوانی و تحولات آن در دوران حکام اموی
- ادامه فتوحات مسلمین در ماوراء النهر، هند، اندلس و قلمرو بیزانس
- سیاست‌های قبیله‌ای، قومی، اقتصادی و مذهبی امویان
- جنبش‌های علوی، خارجی و عباسی ضد اموی
- قیام مردم خراسان و ابومسلم و زوال بی امیه
- تأسیس خلافت عباسی
- تحولات سیاسی دیوانی در قلمرو عباسیان از دوره ابوالعباس سفاح تا سال ۲۲۷ هجری
- سیاست‌های دیوانی، مذهبی، اقتصادی، فرهنگی و اجتماعی دوره عباسیان
- روابط عباسیان با قدرت‌های همجوار
- اوضاع ثغور شرقی، شمالی، غربی و جنوبی امپراتوری اسلامی در عصر عباسیان
- سیاست‌های دیوانی و مالی عباسیان
- فرهنگ و تمدن اسلامی در این دوران

روش ارزیابی:

ارزئشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
-	+	+	-

منابع اصلی:

- بروکلیمان، ک. (۱۳۴۶). تاریخ ملل و دول اسلامی (ترجمه ه. جزایری). تهران: بنگاه ترجمه و نشر کتاب.
- جعفریان، ر. (۱۳۷۷). تاریخ سیاسی اسلام. قم: نشر الهادی.
- حتی، ف. خ. (۱۳۶۶). تاریخ عرب (ترجمه ا. پاینده). تهران: نشر آگاه.
- جرجی، ز. (۱۳۳۶). تاریخ تمدن اسلامی (ترجمه ع. جواهر کلام). تهران: نشر امیرکبیر.
- فیاض، ع. ا. (۱۳۶۹). تاریخ اسلام. تهران: انتشارات دانشگاه تهران.

تاریخ تحولات جهان اسلام از ۲۲۷ هـ تا سقوط بغداد

The history of evolutions of Islam's world from ۲۲۷ A.H to the fall of Baghdad

تعداد واحد نظری: ۲	تعداد واحد عملی: - حل تمرین: -
نوع درس: اصلی - تخصصی	پیشنیاز: -

هدف درس:

آشنایی با تحولات جهان اسلام در دوره عباسیان با نگاهی به علل تجزیه قلمرو خلافت و تعدد مراکز قدرت و رشد دولت‌های اسلامی در درون خلافت عباسی

رئوس مطالب:

- وضعیت دولت عباسیان در قرن سوم هجری
- ورود ترکان به مناطق اسلامی و تسلط آنان بر خلفای عباسی
- اوضاع سیاسی، اجتماعی و فرهنگی بغداد از قرن سوم تا قرن هفتم
- سقوط عباسیان علل و نتایج آن
- پیدایش دولت‌های طاهری، صفاری، سامانی، غزنوی و ... در مرزهای شرقی جهان اسلام
- فتوحات در هند و آسیای مرکزی و گسترش اسلام در این مناطق
- پیدایش دولت‌های مستقل ایرانی (آل بویه و... و تسلط آنان بر خلفای عباسی)
- گسترش نفوذ ترکان مسلمان در منطقه آناتولی و تصرف مراکز مهم دولت بیزانس
- دولت بنی طولون، آل اخشید و آل حمدان
- ظهور دولت فاطمیان مصر و اسماعیلیان ایران و سوریه
- هجوم صلیبان به جهان اسلام
- دولت امویان اسپانیا و اوج قدرت آنان
- حکومت ادریسسان، آل اغلب و حضور مسلمانان در دریای مدیترانه
- اوضاع فرهنگی، اجتماعی، اقتصادی جهان اسلام از قرن سوم تا هفتم هجری

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
-	+	+	-

منابع اصلی:

- ابن اثیر، ع. (۱۳۴۸). الکامل فی التواریخ. قاهره: نشر المفویه.
- دینوری، ا. (۱۳۶۶). اخبار الطوال (ترجمه م. مهدوی دامغانی). تهران: نشر نی.
- شهیدی، ج. (۱۳۶۲). تاریخ تحلیلی اسلام. تهران: مرکز نشر دانشگاهی.
- فیاض، ع. ا. (۱۳۷۴). تاریخ اسلام. تهران: مؤسسه انتشارات و چاپ.

تاریخ تشیع (۱)

The history of Shiism(۱)

تعداد واحد نظری: ۲	تعداد واحد عملی: - حل تمرین: -
نوع درس: اصلی - تخصصی	پیشنیاز: -

هدف درس:

آشنایی با مذهب تشیع و چگونگی تکوین و تحول آن تا قرن پنجم هجری با تکیه بر نقش امامان شیعه در گسترش تشیع

رئوس مطالب:

- شیعه در لغت و اصطلاح و تکوین امامت تشیع
- نقد و بررسی فرضیه‌های مربوط به ریشه‌های شیعه
- شیعه در عصر خلفای راشدین
- نگاهی کوتاه به نهضت کربلا و قیام‌های شیعی پس از نهضت کربلا
- شیعه در عصر اموی
- گسترش شیعه در ایران عصر اول عباسی
- نقش امامان شیعه در دوره اول عباسی
- امام صادق (ع) و تکوین تشیع جعفری
- تکوین شیعه اسماعیلیه و روند گسترش این فرقه در ایران، مغرب و یمن
- غلام شیعه و نقد و بررسی عقاید آنان در پرتو آموزش‌های ائمه شیعه امامی
- گسترش مذهب زیدی در ایران در عصر عباسی دوم
- دولت‌های شیعی (علویان طبرستان، آل بویه، فاطمیان آل حمدان)
- فقهای بزرگ شیعه و تدوین حدیث و کلام در میان شیعه امامی
- گسترش تشیع در ایران، حجاز، عراق، یمن و شامات و آفریقا از آغاز تا قرن پنجم هجری

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
-	+	+	-

منابع اصلی :

- ابن مسکویه، ا. (۱۳۶۶). تجارب الامم. تهران: نشر سروش.
- ترکمنی آذر، پ. (۱۳۸۳). تاریخ سیاسی شیعیان اثنی عشری در ایران. تهران: موسسه شیعه شناسی.
- جعفری، ح. (۱۳۶۴). تشیع در مسیر تاریخ (ترجمه م. ت. آیت الهی). تهران: دفتر نشر فرهنگ اسلامی.
- جعفریان، ر. (۱۳۸۰). تاریخ تشیع در ایران. قم: نشر انصاریان.
- طباطبایی، م. ح. (۱۳۶۰). شیعه در اسلام. قم: بنیاد علمی و فرهنگی علامه طباطبایی.
- فیاض، ع. (۱۳۸۲). تاریخ شیعه امامیه (ترجمه ح. خوشنویس). تهران: انتشارات بهبهانی.
- مظفر، م. ح. (۱۳۶۸). تاریخ شیعه (ترجمه و نگارش سید م. ب. محبتی). تهران: دفتر نشر فرهنگ اسلامی.
- نوبختی، ح. (۱۹۴۶م). فرق الشیعه. نجف: نشر المرتضویه.

تاریخ تشیع (۲)

The history of Shiism (۲)

تعداد واحد نظری: ۲	تعداد واحد عملی: - حل تمرین: -
نوع درس: اصلی - تخصصی	پیشنیاز: تاریخ تشیع ۱

هدف درس:

آشنایی با تحولات تشیع در جهان اسلام از قرن پنجم هجری تا قرون اخیر

رئوس مطالب:

- بررسی وضعیت سه فرقه اصلی شیعه (زیدیه، اسماعیلیه و امامیه در سده پنجم هجری)
- ظهور خلافت فاطمی در مصر و انشعاب‌های درونی فرقه اسماعیلیه (نزاریه و مستعلویه، اسماعیلیه ایران و ...)
- تشیع امامی در سده‌های پنجم تا هفتم
- روابط شیعیان با مذاهب و فرق دیگر
- تأثیر سلجوقیان بر جهان اسلام و وضعیت شیعیان
- کلام، فقه و معارف شیعی در سده‌های پنجم، ششم و هفتم هجری
- حوزه‌های علمی شیعی در عراق و شامات
- تشیع در دوره مغول و سقوط قلاع اسماعیلی
- نقش و رفتار علماء و فقهای شیعی امامی در دوره ایلخانی (خواجه نصیر طوسی علامه حلی و ...)
- گسترش اندیشه شیعی امامی در ایران و عراق
- تشیع در دوره صفویه
- تشیع در هند و عثمانی
- حوزه‌های علمی شیعی در ایران، لبنان، بحرین و عراق

روش ارزیابی:

ارزندیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
-	+	+	-

منابع اصلی:

- امین، م. (۱۴۰۳). اعیان الشیعه. بیروت: دارالتعاریف للمطبوعات.
- جعفریان، ر. (۱۳۷۵). تاریخ تشیع در ایران. قم: نشر انصاریان.

- خضری؛ ا. ر. (۱۳۸۴). تاریخ تشیع. قم: انتشارات پژوهشگاه حوزه و دانشگاه.
- دفتری، ف. (۱۳۷۵). تاریخ و عقاید اسماعیلیه (ترجمه ف. بدره‌ای). تهران: نشر فرزانه روز.
- صابری، ح. (۱۳۸۳). تاریخ فرق اسلامی. جلد ۲. تهران: انتشارات سمت.
- صدر، ح. (۱۳۸۱). شیعه بنیان گذاران فرهنگ اسلام (ترجمه ع. مشتاق عسگری). تهران: دارالکتب الاسلامیه.
- نوبختی، ح. (۱۹۴۶م). فرق الشیعه. نجف: نشر المرتضویه.

تاریخ زندگانی ائمه معصومین

The History of the lives of Infallible Imams

تعداد واحد نظری: ۲	تعداد واحد عملی: - حل تمرین: -
نوع درس: اصلی - تخصصی	پیشنیاز: تاریخ اسلام از میلاد پیامبر تا سال ۴۱ هجری

هدف درس:

آشنایی با زوایای سیره ائمه معصومین و تلاشهای خاندان وحی در تداوم حیات اعتقادی اسلام

رئوس مطالب:

- امام علی (غدیر خم، سقیفه بنی ساعده، موضع امام در دوره خلفای سه گانه از خلافت تا شهادت)
- امام حسن و علل و آثار صلح با معاویه
- امام حسین، قیام کربلا و آثار و پیامدهای عاشورا
- امام سجاد، کوششهای فکری، موضع امام در برابر خلافت اموی
- امام باقر و تلاش در جهت بسط و گسترش فرهنگ شیعی
- امام صادق، بنیانگذاری فقه جعفری، نظام آموزشی و تولید علم و حرکت فکری وی
- امام کاظم و مواضع آن حضرت پیرامون خلافت عباسی
- امام رضا، علل و عوامل و آثار ولایت عهدی و خلافت مأمون
- امام جواد، شرایط سیاسی، اجتماعی حاکم بر آن دوران
- سیره و روشهای فکری سیاسی امام هادی و امام عسگری با دستگاه خلافت و فرق دیگر
- امام مهدی (عوامل مؤثر در غیبت، غیبت صغری و نواب اربعه، آغاز غیبت کبری)
- سازمان وکالت و سفارت امام زمان و نقش آن در گسترش تشیع

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
-	+	+	-

منابع اصلی:

- ادیب، ع. (۱۳۶۵). پیشوایان ما (ترجمه ا. مبشری). تهران: دفتر نشر فرهنگ اسلامی.
- جعفریان، ر. (۱۳۶۹). حیات فکری و سیاسی امامان شیعه. تهران: سازمان تبلیغات اسلامی.
- طبری، م. (۱۳۵۲). تاریخ طبری (ترجمه ا. پاینده). تهران: نشر بنیاد فرهنگ ایران.
- مفید، م. (۱۳۶۲). ارشاد (ترجمه ر. محلاتی). تهران: انتشارات اسلامیه.
- منتظرالقائم، ا. (۱۳۸۸). تاریخ امامت. قم: انتشارات معارف.

تاریخ تحولات جهان اسلام از قرن هفتم تا قرن دهم هجری

The history of the evolutions of Islamic world from the 7th to the 10th century

A.H

تعداد واحد نظری: ۲	تعداد واحد عملی: - حل تمرین: -
نوع درس: اصلی - تخصصی	پیشنیاز: تاریخ تحولات سیاسی جهان اسلام از سال ۲۲۷ هـ.ق تا سقوط بغداد

هدف درس:

آشنایی با تحولات جهان اسلام پس از انقراض عباسیان تا قرن دهم هجری

رئوس مطالب:

- جهان اسلام در آستانه حمله مغول، یورش مغولان به جهان اسلام و نتایج آن
- تجزیه امپراتوری مغول، اسلام پذیری مغول
- توسعه نفوذ مغولان در آسیای صغیر و انقراض سلجوقیان روم
- پیدایش دولت‌های ترک در آسیای صغیر و برآمدن عثمانی‌ها
- اوضاع سیاسی و اجتماعی دولتهای مسلمان در منطقه خلیج فارس و هند
- قدرت یافتن ممالیک در مصر و تاریخ سیاسی و تمدنی این سلسله
- تحولات سیاسی دولتهای شمال آفریقا
- ملوک الطوایف در اندلس
- ارزیابی تمدن و تاریخ مسلمانان در اندلس
- اسلام در سواحل و جزایر اقیانوس هند، کیلوا، ممیات مقدیشو

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
-	+	+	-

منابع اصلی:

- ابن اثیر، ع. (۱۴۰۱ق). الکامل فی التاریخ. قاهره: نشر مطبعه الزهریه.
- ابن طقطقی. (۱۴۰۰ق). الفخری فی الاداب السلطانیه و الدول الاسلامیه. قاهره: نشر محمدی علی فبیح و اولاده.
- طقوش، س. (۱۳۸۰). دولت عباسیان. (ترجمه ح. جودکی). قم: نشر پژوهشکده حوزه و دانشگاه.

تاریخ عثمانی و ترکیه جدید The history of Ottomans and new Turkey

تعداد واحد نظری: ۲	تعداد واحد عملی: - حل تمرین: -
نوع درس: اصلی - تخصصی	پیشنیاز: تاریخ تحولات سیاسی جهان اسلام از قرن هفتم تا قرن دهم هجری

هدف درس:

آشنایی با تاریخ عثمانی از بدو تأسیس تا سقوط و چگونگی پیدایش دولت‌های عربی خاورمیانه

رئوس مطالب:

- اوضاع آسیای صغیر در زمان حکومت سلجوقیان روم
- پیشروی ترکان مسلمان در مرزهای بیزانس
- سقوط دولت سلجوقیان روم و پیدایش دولت‌های ترک در منطقه
- تشکیل دولت عثمانی
- ظهور تیمور لنگ در ایران و عثمانی
- زوال موقت عثمانیان
- احیای دولت عثمانی و گسترش فتوحات در اروپا و آسیا
- مسئله خلافت در امپراتوری عثمانی
- اوج قدرت عثمانی، جنگ‌های دریایی و زمینی عثمانی
- قرن نوزدهم و اوضاع امپراطوری عثمانی
- شورش و زوال تدریجی دولت عثمانی
- جنگ جهانی اول و سیاست عثمانی
- آتاتورک و تشکیل جمهوری ترکیه در جنگ جهانی دوم
- جهان عرب در جنگ جهانی دوم
- مسئله فلسطین و خاورمیانه پس از جنگ جهانی دوم تا کنون

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
-	+	+	-

منابع اصلی:

- استانفورد، ج. (۱۳۷۰). تاریخ امپراتوری عثمانی و ترکیه جدید (ترجمه م. رمضان زاده). مشهد: نشر آستان قدس رضوی.
- اوزون چادش لی، ا. (۱۳۶۸). تاریخ عثمانی (ترجمه ا. نوبخت). تهران: نشر مؤسسه مطالعات و تحقیقات فرهنگی.
- دورسون، د. (۱۳۸۱). دین و سیاست در دولت عثمانی (ترجمه م. حسینی). تهران: کتابخانه مجلس.
- هامر پورگشتال، ی. (۱۳۶۷). تاریخ امپراتوری عثمانی (ترجمه م. زکی علی‌آبادی و ج کیان‌فر). تهران: نشر زرین.

تاریخ یونان و روم The history of Greek and Rome

تعداد واحد نظری: ۲	تعداد واحد عملی: - حل تمرین: -
نوع درس: اصلی - تخصصی	پیشنیاز: -

هدف درس:

آشنایی با تمدن‌های یونان و روم به عنوان سازندگان اصلی تمدن مغرب زمین

رئوس مطالب:

الف) یونان

- مدیترانه شرقی و میراث‌های تمدن‌های مشرق زمین
- اوضاع جغرافیایی بالکان و موقعیت بری و بحری یونان در بالکان و شرق مدیترانه
- تمدن‌های کرت و میسن (اژه‌ای)
- مهاجرت اقوام ایونی و آخایی به یونان (زبان، اعتقادات و زندگی اجتماعی قبایل یونانی)
- عصر هومر (ایلیاد و ادیسه)
- اوضاع سیاسی، اجتماعی، فرهنگی و اقتصادی آتن و اسپارت
- عصر دموکراسی، دوران افیالتس و پریکلز و جنگ‌های پلوپونزوس
- تاریخ سیاسی یونان، رشد مقدونیه و تاثیر آن در جریان‌های سیاسی یونان
- فرهنگ و تمدن یونان
- روم، اوضاع شبه جزیره ایتالیا در قرن هشتم ق.م
- امپراطوری روم و نفوذ آنها در آسیا و آفریقا
- توسعه بردگی، پیدایش آثار انحطاط دولت روم
- ظهور مسیحیت و توسعه آن، پذیرش مسیحیت و تقسیم امپراتوری
- هجوم بربرها، سقوط تمدن رومی
- فرهنگ و تمدن رومی

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
-	+	+	-

منابع اصلی:

- دوکولانتر، ف. (۱۳۴۰) تاریخ تمدن‌های قدیم (ترجمه ن. فلسفی). تهران: نشر کیهان.
- ولز، ه. ج. (۱۳۵۱) کلیات تاریخ (ترجمه م. رجب نیا). تهران: بنگاه ترجمه و نشر کتاب.
- ماله، آ. ایزاک، ژ. (۱۳۰۹). تاریخ روم (ترجمه غ. زیرک زاده). تهران: نشر کمیسیون معارف.
- دورانت، و. (۱۳۶۲). تاریخ یونان باستان و تاریخ روم باستان (ترجمه گروهی مترجمان). تهران: نشر علمی فرهنگی.

تاریخ تمدن بیزانس History of Byzantine civilization

تعداد واحد نظری: ۲	تعداد واحد عملی: - حل تمرین: -
نوع درس: اصلی - تخصصی	پیشنیاز: -

هدف درس:

آشنایی با تاریخ و تمدن بیزانس به عنوان وارث تمدن‌های یونان و روم

رئوس مطالب:

- تقسیم امپراتوری روم به دو قسمت شرقی و غربی در قرن چهارم میلادی
- کنستانتین و رسمیت یافتن مسیحیت
- امپراتور روم محدود و موقعیت جغرافیایی آن
- بیزانس یا کنستانتینوپولیس پایتخت امپراتوری بیزانس
- بیزانس و سلسله‌های حکومتی آن
- بیزانس و مذهب ارتدوکس
- ظهور ترکان سلجوقی در منطقه آناتولی و نخستین برخوردهای ترکان با دلت بیزانس
- بیزانس و جنگ‌های صلیبی
- بیزانس تجارت و اقتصاد
- مناسبات خارجی دولت بیزانس با سایر دول
- تمدن و فرهنگ بیزانس

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
-	+	+	-

منابع اصلی:

- رایبسن، ج. ا. (۱۳۷۰). تاریخ باستان (ترجمه ا. دولتشاهی). تهران: نشر سازمان انتشارات و آموزش انقلاب اسلامی.
- گریمبرگ، ک. (۱۳۶۹). تاریخ بزرگ جهان (ترجمه ض. دهشیری). تهران: نشر یزدان.
- لومرل، پ. (۱۳۲۹). تاریخ بیزانس (ترجمه ا. اعتصامزاده). تهران: نشر علمی.

تاریخ اروپا در قرون وسطی

The history of Europe in the Middle Ages

تعداد واحد نظری: ۲	تعداد واحد عملی: -
نوع درس: اصلی - تخصصی	حل تمرین: -
	پیشنیاز: -

هدف درس:

آشنائی با تمدن و تاریخ قرون وسطی از نظر سیاسی، اقتصادی، فرهنگی و اجتماعی

رئوس مطالب:

- معنا و مفهوم قرون وسطی
- انحطاط امپراطوری روم و سقوط این دولت
- پیدایش مسیحیت کلیسایی و قدرت یافتن پاپ ها
- پیدایش دولت‌های فئودالی در اروپا
- تمدن اروپایی قرون وسطی
- جایگاه قرون وسطی در تاریخ اروپا و تاریخ جهانی
- توسعه و تحول فئودالیسم، ریشه ها و اصول آن
- کلیسا و پاپ (اسقف‌ها، کشیش، شعائر هفتگانه، فرقه‌های مسیحی، صومعه‌های مسیحی)
- جنگ‌های صلیبی، مقدمات و علل آن در اروپا
- نتایج سیاسی، اقتصادی و فکری جنگ‌های صلیبی
- قرون وسطای اروپا
- تمدن اسلامی و چگونگی بهره گیری از دانش مسلمین توسط دولت های مسیحی
- رنسانس، پیدایش و نتایج آن (معنا و مفهوم رنسانس)
- ادوار رنسانس، رنسانس در هنر، ادبیات، معماری
- عوامل اقتصادی، سیاسی و فرهنگی رنسانس
- متفکران، هنرمندان و بزرگان عصر رنسانس و آثار ادبی و هنری این دوره
- افول فئودالیسم و رشد شهرنشینی

روش ارزیابی:

ارزنیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
-	+	+	-

منابع اصلی :

- دولاندن، ژ. (۱۳۴۷). تاریخ جهانی (ترجمه ا. بهمنش). تهران: نشر دهخدا.
- رانسیمان، ا. (۱۳۵۱). تاریخ جنگ‌های صلیبی (ترجمه م. کاشنا). تهران: بنگاه ترجمه و نشر کتاب.
- ناس، ج. (۱۳۷۰). تاریخ جامع ادیان (ترجمه ع. ا. حکمت). تهران: نشر انقلاب اسلامی.

تاریخ اروپا در قرون جدید (از سقوط قسطنطنیه تا انقلاب فرانسه)

The history of Europe in new ages (from Constantinian period to French Revolution)

تعداد واحد نظری: ۲	تعداد واحد عملی: -
نوع درس: اصلی - تخصصی	حل تمرین: -
	پیشنیاز: -

هدف درس:

آشنایی با تحولات اقتصادی، اجتماعی، سیاسی فرهنگی و علمی اروپا در قرون جدید و نقش آن در تکوین و توسعه تمدن غرب

رئوس مطالب:

- شناخت قرون جدید (محدوده زمانی قرون جدید، رابطه قرون جدید با رنسانس)
- اکتشافات جغرافیایی، علل، انگیزه‌ها و نتایج آن
- تاثیر اکتشافات جغرافیایی بر اوضاع سیاسی اروپا
- نهضت پروتستان و واکنش کلیسای کاتولیک در برابر آئین پروتستان
- مسابقه اصلاح طلبی در کلیسای کاتولیک و وضع کلیسای کاتولیک در آغاز قرون جدید
- پیدایش کلیسای لوتران، جنگ‌های مذهبی، صلح اگسبورگ
- استعمار در قرون جدید
- تحولات علمی در قرون جدید
- حقوق سیاسی و بین‌المللی در قرون جدید (مسئله حقوق طبیعی و بشری)
- جنگ‌های مذهبی قرن ۱۶
- افول اسپانیا و جنگ‌های جانشینیه لهستان، اسپانیا، اتریش
- جنگ‌های هشت ساله، صلح پاریس
- اروپا و امپراتوری عثمانی، تحولات امپراتوری مقدس روم
- تاثیر مسائل مستعمراتی بر اوضاع اروپا
- تحول اقتصاد قرون جدید (معادلات سرمایه داری، بانکداری، افزایش قدرت طبقه بورژوا، مرکانتلیسم و...)
- تحولات اجتماعی قرون جدید و تاثیر تحولات فکری و فلسفی و سیاسی بر تحولات اجتماعی این دوره

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
-	+	+	-

منابع اصلی :

- پالم، ر. (۱۳۴۰). تاریخ جهان نو (ترجمه ا. طاهری). تهران: نشر امیرکبیر.
- لوکاس، ه. (۱۳۶۶). تاریخ تمدن (ترجمه ع. آذرنگ). تهران: نشر کیهان.
- نهرو، ج. ل. (۱۳۶۱). نگاهی به تاریخ جهان. (ترجمه م. تفضلی). تهران: نشر امیرکبیر.

تاریخ اروپا از انقلاب فرانسه تا ۱۹۱۴م

The history of Europe from the French revolution until ۱۹۱۴ A.D

تعداد واحد نظری: ۲	تعداد واحد عملی: - حل تمرین: -
نوع درس: اصلی - تخصصی	پیشنیاز: -

هدف درس:

آشنائی با تحولات سیاسی، اقتصادی، اجتماعی و فکری اروپا در این دوره و تأثیر آن بر قرن بیستم اروپا و جهان

رئوس مطالب:

- اروپا در نیمه دوم قرن هیجدهم و زمینه های اقتصادی و فرهنگی انقلاب فرانسه
- انقلاب صنعتی
- انقلاب فرانسه و امپراتوری ناپلئون (۱۷۱۵-۱۷۸۹)
- دوره ارتجاع (۱۸۲۰-۱۸۱۵)
- دوران آزادیخواهی (۱۸۴۸ - ۱۸۳۰).
- رشد و گسترش جنبش های ناسیونالیستی (۱۸۷۰ - ۱۸۴۸)
- اروپا به سوی جنگ افزار (صلح مسلح)
- اندیشه های اجتماعی و اقتصادی در قرن نوزدهم

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
-	+	+	-

منابع اصلی:

- اصفهانیان، د. (۱۳۵۱). تاریخ سیاسی اروپا. اصفهان: نشر مشعل.
- ماله، ا و ایزاک، ژ. (۱۳۶۴). انقلاب کبیر فرانسه (ترجمه غ. رشید یاسمی). تهران: نشر سپهر.
- دورانت، و. (۱۳۶۵). تاریخ تمدن (عصر ناپلئون) (مترجمان ا. دولتشاهی و ع. بهرام بیگی). تهران: نشر علمی فرهنگی.
- کالمت، ژ. (۱۳۶۸). تاریخ اسپانیا (ترجمه ا. معنوی). تهران: نشر دنیای کتاب.
- گریمبرگ، ک. (۱۳۷۱). تاریخ بزرگ جهان (ترجمه ا. دولتشاهی). تهران: نشر یزدان.
- ممتحن، ح. (۱۳۵۵). کلیات تاریخ عمومی. تهران: نشر دانشگاه ملی ایران.
- مینیه. (بی تا). انقلاب کبیر فرانسه (ترجمه ع. مستوفی). تهران: نشر دنیای کتاب.

تاریخ اروپا از ۱۹۱۴-م تاکنون

The history of Europe from ۱۹۱۴ A.D till now

تعداد واحد نظری: ۲	تعداد واحد عملی: - حل تمرین: -
نوع درس: اصلی- تخصصی	پیشنیاز: -

هدف درس:

آشنایی با تحولات سیاسی، اقتصادی، اجتماعی و فکری اروپا در قرن بیستم

رئوس مطالب:

- زمینه ها و بحرانهای منجر به بروز جنگ جهانی اول
- جنگ جهانی، دسته بندی ها و تحولات جنگ
- انقلاب روسیه و شکل گیری اتحاد و جماهیر شوروی سوسیالیستی
- اروپایان در جنگ، شکل گیری فاشیسم و نازیسم
- زمینه ها و جبهه بندی های منجر به جنگ جهانی دوم
- جنگ جهانی دوم- نقد روایت هولوکاست
- جنگ سرد، اروپا در دوران جنگ سرد (اتحادیه اروپا- بازار مشترک)
- فروپاشی شوروی و پایان جنگ سرد

روش ارزیابی:

ارزنیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
-	+	+	-

منابع اصلی:

- پالمر، ر. (۱۳۴۰). تاریخ جهان نو (ترجمه ا. طاهری). تهران: نشر امیرکبیر.
- تارله. (۱۳۶۲). ناپلئون (ترجمه م. خیرخواه و ا. همایونپور). تهران: نشر کیهان.
- گریمبرگ، ک. (۱۳۷۱). تاریخ بزرگ جهان (ترجمه ا. دولتشاهی). تهران: نشر یزدان.
- نهرو، ج. (۱۳۳۸). نگاهی به تاریخ جهان (ترجمه م. تفضلی). تهران: نشر امیرکبیر.

تاریخ تحولات آمریکا

The history of evolutions of American continent

تعداد واحد نظری: ۲	تعداد واحد عملی: - حل تمرین: -
نوع درس: اختیاری	پیشنیاز: -

هدف درس:

آشنایی دانشجویان با کشور آمریکا و نقش آن کشور در سیر تحول سیاست جهانی

رئوس مطالب:

- مهاجرت و استقرار در قاره آمریکا
- عوامل مؤثر در انقلاب آمریکا
- عصر روشنایی و مفهوم آزادی
- متفکران عصر روشنایی آمریکا (بنجامین، فرانکلین و ...)
- متفکران عصر روشنایی اروپا (ولتر، روسو، منتسکیو، جان لاک)
- نظرات سیاسی پیوریتن ها
- جنگهای استقلال (۱۷۸۳-۱۷۷۶م)
- آثار انقلاب آمریکا در اروپا
- حزب فدرالیست
- حزب جمهوری خواه دموکرات
- سیاست اقتصادی هامیلتون، جرج واشینگتن، جفرسون و...
- دوران تشکیل جمهوری جوان
- دموکراسی در آمریکا
- برده داری، جنگ داخلی و بحرانهای منطقه‌ای (۱۸۶۱ - ۱۸۴۸)
- نتایج جنگ داخلی، آزادی و تجدد
- آمریکای صنعتی
- دوران جریانهای مترقی و پایان انزوای سیاسی

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
-	+	+	-

منابع اصلی :

- برادلی، ب. (۱۳۵۴). تاریخ اجتماعی سیاهان آمریکا (ترجمه س. حبیبی). تهران: نشر خوارزمی.
- عامری، س. م. (۱۳۳۰). تاریخ کشورهای متحده آمریکا. تهران: نشر آبان.
- نورانی، ف. (۱۳۵۲). تاریخ آمریکا. تهران: نشر دانشگاه تهران.
- گرنویل، ج. (۱۳۷۸). تاریخ جهان اسلام در قرن بیستم (ترجمه ج. شیرازی). تهران: نشر فروزان.

تاریخ چین و ژاپن

The history of China and Japan

تعداد واحد نظری: ۲	تعداد واحد عملی: -
نوع درس: اختیاری	حل تمرین: -
	پیشنیاز: -

هدف درس:

آشنایی دانشجویان با تاریخ، سیاست، تمدن و فرهنگ سرزمین‌های چین و ژاپن

رئوس مطالب:

چین

- چین در عصر تاریخی
- عصر نخستین سلسله‌ها
- چگونگی پدید آمدن تحولات فکری و فلسفی در چین (لائوتسه، کنفوسیوس)
- تحولات سیاسی و اجتماعی سلسله‌های هان و تانگ
- فرهنگ و ادبیات عصر تانگ‌ها
- دودمان سونگ و اعتلای هنر در چین
- حمله مغولان به چین و تشکیل سلسله مغولی یوان
- عصر استقلال مجدد چین (سلسله مینگ)
- حضور استعمارگران در چین
- پایان امپراتوری و عصر جمهوری
- انقلاب مائوتسه تونگ و آغاز کمونیسم در چین

ژاپن

- تمدن باستانی ژاپن
- تحولات عصر امپراتوری و عصر شگونی
- حضور آئین مسیح در ژاپن و تأثیرات آن
- توجه استعمارگران به ژاپن (هلند، انگلیس، روسیه و آمریکا)
- جدایی امپراتوری از شگونی و مبارزه با استعمار
- ژاپن در جنگ جهانی دوم و سرانجام آن
- دین و مذهب در چین و ژاپن
- کنفوسیوسیسیم (عقاید فلسفی کنفوسیوس)

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
-	+	+	-

منابع اصلی :

- استوری، ر. (۱۳۶۷). تاریخ معاصر ژاپن (ترجمه ف. مهاجر). تهران: نشر پایرون.
- رجب زاده، ه. (۱۳۶۵). تاریخ ژاپن از آغاز تا معاصر. تهران: نشر اسطوره.
- جرالده، ف. (۱۳۶۷). تاریخ فرهنگ چین (ترجمه ا. دولتشاهی). تهران: نشر علمی و فرهنگی.

تاریخ خلیج فارس و سرزمین‌های همجوار

The history of Persian Gulf and Neighboring Countries

تعداد واحد نظری: ۲	تعداد واحد عملی: - حل تمرین: -
نوع درس: اختیاری	پیشنیاز: -

هدف درس:

آشنایی با جغرافیا و تاریخ خلیج فارس و تحولات آن در سده‌های ۱۸، ۱۹ و ۲۰ میلادی

رئوس مطالب:

- آشنائی کلی با جغرافیای خلیج فارس و ویژگی‌های طبیعی آن
- پیشینه تاریخی خلیج فارس
- تحولات اقتصادی خلیج فارس در قرون مختلف
- تحولات سیاسی خلیج فارس در دوره باستان
- ورود اسلام به خلیج فارس و تحولات ناشی از آن
- تحولات سیاسی خلیج فارس در قرون میانه
- ورود استعمارگران اروپایی به خلیج فارس
- روابط ایران با کشورهای حوزه خلیج فارس در ادوار مختلف تاریخی
- سلطه استعمار و پیامدهای آن در خلیج فارس
- کشف نفت و آثار آن
- بررسی تحولات سیاسی، اقتصادی و اجتماعی سرزمین‌های حوزه خلیج فارس پس از کشف و استخراج نفت
- روابط کشورهای نفت خیز (بحرین، کویت، عراق، امارات متحده عربی ایران و...) و دولت‌های سلطه‌گر

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
-	+	+	-

منابع اصلی:

- آنتونی ج. د. (۱۳۵۷). امارات خلیج فارس (ترجمه م. مظفری). تهران: نشر پژوهشگاه علوم انسانی.

- توماس، م. ر. (۱۳۸۰). اعراب و تجارت برده در خلیج فارس (ترجمه ح. زنگنه). شیراز: نشر توید.
- بریتون، ک. (۱۳۸۰). منافع انگلستان، روسیه، آلمان در خلیج فارس (ترجمه ح. زنگنه). تهران: نشر نوید.
- مجتهد زاده، پ. (۱۳۸۰). امنیت و مسائل سرزمینی خلیج فارس (ترجمه ا.م. اجتهادی). تهران: دفتر مطالعات سیاسی بین المللی وزارت امور خارجه.
- وثوقی، م. ب. (۱۳۸۴). تاریخ خلیج فارس و ممالک همجوار. تهران: سمت.

تاریخ نفت در ایران و خاورمیانه The history of oil in Iran and Middle East

تعداد واحد نظری: ۲	تعداد واحد عملی: - حل تمرین: -
نوع درس: اختیاری	پیشنیاز: -

هدف درس:

آشنا ساختن دانشجویان با تاریخ نفت و مسائل سیاسی مرتبط با آن در ایران و خاور میانه

رئوس مطالب:

- اهمیت نفت در زندگی انسان دیروز و امروز
- بررسی تاریخچه تولید صنعتی (غیرسنتی) نفت در آمریکا و روسیه
- مسائل جهانی صنعت نفت در عرصه سیاسی
- آشنائی با تاریخچه کمپانی های نفتی جهان و نقش آنها در تجارت نفت
- تاریخچه صنعت نفت در کشورهای خاور میانه از آغاز تولید صنعتی آن تاکنون شامل (عثمانی، عراق، کویت، عربستان و...)
- تاریخچه سیاسی، اقتصادی صنعت نفت ایران
- بررسی امتیازات و تلاش های نفتی صورت گرفته در ایران از آغاز تا ابتدای قرن بیستم
- امتیازات اعطایی به استعمارگران (داری و امتیاز نفت شمال ایران)
- تاریخچه نفت ایران در دوره رضا شاه تا قرارداد الحاقی گس گلشائیان
- نهضت ملی ایران و چگونگی ملی شدن صنعت نفت تا کودتای سال ۱۳۳۲
- نفت ایران پس از کودتای سال ۳۲ تا انعقاد قرارداد کنسرسیوم

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
-	+	+	-

منابع اصلی:

- فاتح، م. (۱۳۳۵). : ۵۰ سال نفت در ایران. تهران: نشر چهر.
- مکی، ح. (۱۳۶۰). کتاب سیاه. تهران: بنگاه ترجمه و نشر کتاب.
- نجاتی، غ. (۱۳۶۶). جنبش ملی شدن صنعت نفت و کودتای ۲۸ مرداد. تهران: نشر انتشار.

نهضت روحانیت در دو سده اخیر

The Clerical Movements within the two recent centuries

تعداد واحد نظری: ۲	تعداد واحد عملی: - حل تمرین: -
نوع درس: اختیاری	پیشنیاز: -

هدف درس:

آشنایی دانشجویان با نقش سیاسی، اجتماعی روحانیت در تحولات دو قرن اخیر ایران (از آغاز روابط گسترده ایران با غرب تا انقلاب اسلامی)

رئوس مطالب:

- آشنایی با اندیشه سیاسی تشیع در زمینه منشأ و مشروعیت حکومت (حکومت اسلامی، ولایت فقیه)
- اوضاع سیاسی، اجتماعی ایران از تأسیس سلسله قاجار و آغاز روابط گسترده ایران با غرب
- بررسی نقش روحانیت در حوادث بزرگ عصر قاجار تا انقلاب مشروطیت
- نقش سیدجمال الدین اسدآبادی در رخدادهای سیاسی و اندیشه دینی سیاسی
- روحانیت و نهضت مشروطیت از آغاز به ویژه اندیشه مشروطه مشروعه
- نقش علما در نهضت های پس از مشروطه تا آغاز قدرت رضا شاه
- اسلام و روحانیت در دوره ۲۰ ساله (۱۳۲۰-۱۳۰۰)
- نقش روحانیت در تحولات دوره نهضت ملی تا کودتای ۲۸ مرداد
- حوزه های علوم دینی، نهاد مرجعیت شیعی و گروههای اسلامی پس از کودتا تا در گذشت آیت اله بروجردی
- شرح احوال و افکار امام خمینی(ره)
- نقش روحانیت در رخدادهای مرحله نخست انقلاب اسلامی از آغاز تا تبعید امام خمینی (ره)
- نگاهی به تلاش های روحانیت از ۱۳۴۳ تا پیروزی انقلاب اسلامی با تکیه بر عوامل شکل گیری انقلاب اسلامی

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
-	+	+	-

منابع اصلی:

- روحانی، س.ح. (۱۳۵۹). بررسی و تحلیل نهضت امام خمینی. تهران: نشر راه امام.
- مکی، ح. (۱۳۶۰). کتاب سیاه. تهران: بنگاه ترجمه و نشر کتاب.

تاریخ تمدن و فرهنگ اشکانیان

The history of culture and art in Iran at Ashkanian age

تعداد واحد نظری: ۲	تعداد واحد عملی: - حل تمرین: -
نوع درس: اختیاری	پیشنیاز: -

هدف درس:

آشنایی با فرهنگ و تمدن دولت اشکانی و تعامل آن با فرهنگ های ایرانی، یونانی، رومی

رئوس مطالب:

- فرهنگ خاص پارتیان در خراسان و تأثیر پذیری از فرهنگ های گذشته ایرانی
- پارتیان و فرهنگ و تمدن به جا مانده از عصر هخامنشی
- تأثیر فرهنگ یونانی - مقدونی (سلوکیان) بر پارتیان
- پارتیان، رومیان و چینی ها در جاده ابریشم (تعامل فرهنگی و اقتصادی)
- آثار به جا مانده از اشکانیان در تمدن و فرهنگ ایران
- چرا از پارتیان آثار قابل توجهی در تاریخ ایران باقی نمانده است؟
- منابع قدیم و جدید در رابطه با پارتها (منابع یونانی - رومی، چینی، سریانی و منابع جدید)

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
-	+	+	-

منابع اصلی:

- کالج، م. (۱۳۶۷). پارتیان (ترجمه م. رجب نیا). تهران: نشر دنیای کتاب.
- گیرشمن، ر. (۱۳۳۶). ایران از آغاز تا اسلام (ترجمه م. معین). تهران: بنگاه ترجمه و نشر کتاب.
- گریمبرگ، ک. (۱۳۶۹). تاریخ بزرگ جهان (ترجمه ض. دهشیری). تهران: نشر یزدان.
- ولسکی، ی. (۱۳۸۳). شاهنشاهی اشکانی (ترجمه م. ثاقب فر). تهران: نشر قفنوس.

تاریخ تمدن های مشرق زمین The history of the Oriental civilizations

تعداد واحد نظری: ۲	تعداد واحد عملی: - حل تمرین: -
نوع درس: اختیاری	پیشنیاز: -

هدف درس:

آشنائی با چگونگی شکل گیری نخستین مراکز تمدن های بشری

رئوس مطالب:

- عوامل اصلی شکل گیری تمدن:

الف - عوامل جغرافیایی

ب - عوامل اقتصادی (کشاورزی، تجارت، صنعت،...)

ج - عوامل سیاسی (شکل گیری حکومت و نیروهای نظامی آن)

- بررسی تمدن های عیلام، سومر، آکاد، بابل، کلد، آشور و تمدن های پیرامون حوزه بین النهرین

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
-	+	+	-

منابع اصلی:

- آمیه، پ. (۱۳۴۹). تاریخ عیلام (ترجمه ش. بیانی). تهران: نشر دانشگاه تهران.
- گریمبرگ، ک. (۱۳۶۹). تاریخ بزرگ جهان (ترجمه ض. دهشیری). تهران: نشر یزدان.
- هینتس، و. (۱۳۷۱). دنیای گمشده عیلام (ترجمه ف. فیروزنیا). تهران: نشر وزارت فرهنگ و آموزش عالی.

تاریخ هنر و معماری اسلامی

The history of Islamic Art and architecture

تعداد واحد نظری: ۲	تعداد واحد عملی: - حل تمرین: -
نوع درس: اختیاری	پیشنیاز: -

هدف درس:

آشنایی دانشجویان با سیر تطور هنر معماری اسلامی در ادوار گوناگون در شهرهای ایران و جهان اسلام

رئوس مطالب:

- هنر چیست
- تأثیر هنر در فرهنگ و تمدن بشری
- حقیقت و هنر، ذات هنر، زبان هنر
- سیر تطور هنر معماری در دوران اموی و عباسی در ایران و جهان اسلام
- ویژگی هنر معماری اسلامی در مصر، شمال آفریقا، اندلس، شبه قاره هند و آناتولی
- ویژگی هنر معماری اسلامی در ایران بعد از اسلام

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
-	+	+	-

منابع اصلی:

- کونل، ا. (۱۳۷۴). هنر اسلامی (ترجمه ه. طاهری). تهران: نشر ابن سینا.
- گریمبرگ، ک. (۱۳۶۹). تاریخ بزرگ جهان (ترجمه ض. دهشیری). تهران: نشر یزدان.
- هیلن، ب. (۱۳۸۰). معماری اسلامی (ترجمه ا. اعتصام و ب. آ. شیرازی). تهران: نشر روزنه.
- یوسف کیانی، م. (۱۳۷۹). تاریخ هنر معماری ایران در دوره اسلامی. تهران: انتشارات سمت.

تاریخ خلفای فاطمی و حمدانیان

The history of Fatemi and Hamdanid Caliphs

تعداد واحد نظری: ۲	تعداد واحد عملی: - حل تمرین: -
نوع درس: اختیاری	پیشنیاز: -

هدف درس:

آشنائی دانشجویان با تاریخ فاطمیان افریقيه در مغرب و مصر و حمدانیان در شمال عراق و حلب

رئوس مطالب:

- زمینه های شکل گیری فاطمیان در افریقيه و مغرب
- تحولات سیاسی، اجتماعی و اقتصادی خلفای فاطمی افریقيه و مغرب
- روابط خارجی فاطمیان با امویان آندلس و حکومت های محلی
- ظهور خوارج در قلمرو فاطمیان
- تاریخ سیاسی و دودمانی فاطمیان مصر از ورود تا سقوط
- وضعیت اقتصادی و اجتماعی، فرهنگی مصر در دوران فاطمیان
- فاطمیان و جنگ های صلیبی
- علل سقوط فاطمیان
- زمینه های شکل گیری حمدانیان در موصل و جزیره
- روابط حمدانیان موصل با عباسیان و سلاطین آل بویه
- علل سقوط حمدانیان موصل و حلب

روش ارزیابی:

ارزنیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
-	+	+	-

منابع اصلی:

- چلونگر، م. ع. (۱۳۸۱). زمینه های پیدایش خلافت فاطمیان. قم: نشر پژوهشکده حوزه و دانشگاه.
- دفتری، ف. (۱۳۷۵). تاریخ و عقاید اسماعیلیه (ترجمه ف. بدره ای). تهران: نشر فروزان فر.
- فیصل، س. (۱۳۸۰). تاریخ حمدانیان (ترجمه ع. ذکاوتی قراگزلو). قم: نشر پژوهشکده حوزه و دانشگاه.

تاریخ شبه قاره هند

The history of the Indian subcontinent

تعداد واحد نظری: ۲	تعداد واحد عملی: - حل تمرین: -
نوع درس: اختیاری	پیشنیاز: -

هدف درس:

آشنایی دانشجویان با تاریخ سیاسی، اجتماعی، فرهنگی و اقتصادی شبه قاره هند

رئوس مطالب:

- جغرافیای تاریخی هند
- تحولات سیاسی هند باستان (ساختار اجتماعی هند، پیدایش نظام کاستی و کارکرد این نظام)
- سیری در اندیشه هندی:
- الف) دوران های ودائی حماسی، (آئین بودا - آئین جین)
- ب) دوران کلاسیک (هندوئیسم - آئین سیک)
- ورود اسلام به هندوستان
- حکومت مغولان در هند
- فتح هند توسط بریتانیا
- نقش شرکت های تجاری اروپائی در هند
- مناسبات هند و روسیه
- تشکیل دولت میسور
- دوران استقلال هند، تشکیل حزب کنگره ملی
- تأسیس اتحادیه مسلمانان، نهضت مقاومت گاندی
- مناسبات هند و پاکستان

روش ارزیابی:

ارزنیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
-	+	+	-

منابع اصلی:

- بونگارد، ل. ا. (۱۳۶۱). تاریخ نوین هند (ترجمه پ. علوی). تهران: نشر بین الملل.
- دولافوز، ف. (۱۳۶۱). تاریخ هند (ترجمه م. ت. فخر داعی گیلانی). تهران: نشر کمیسیون معارف.
- نهرو، ج. (۱۳۳۸). نگاهی به تاریخ جهان (ترجمه م. تفضلی). تهران: نشر امیرکبیر.

تاریخ فرهنگ و تمدن اسلامی

The history of Islamic culture and civilization

تعداد واحد نظری: ۲	تعداد واحد عملی: - حل تمرین: -
نوع درس: اختیاری	پیشنیاز: -

هدف درس:

آشنایی دانشجویان با زمینه‌های شکوفایی تمدن اسلامی و جنبه‌های مختلف تمدن اسلامی و علل رکود و افول آن

رئوس مطالب:

- کلیاتی در مورد جایگاه و تعاریف تمدن و فرهنگ
- زمینه‌های شکوفایی تمدن اسلامی
- نقش ملل مسلمان در شکوفایی تمدن اسلامی
- نقش ایرانیان در تمدن اسلامی
- علوم عقلی و نقلی در تمدن اسلامی
- هنر و معماری در تمدن اسلامی
- تأثیر تمدن اسلامی بر جهان غرب
- تمدن اسلامی در آندلس
- علل افول تمدن اسلامی
- وضعیت تمدن اسلامی در جهان معاصر

روش ارزیابی:

ارزندیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
-	+	+	-

منابع اصلی:

- جان احمدی، ف. (۱۳۸۶). تاریخ فرهنگ و تمدن اسلامی. قم: نشر معارف.
- زیدان، ج. (۱۳۵۶). تاریخ تمدن اسلام (ترجمه ع. جواهر کلام). تهران: نشر امیرکبیر.
- زرین کوب، ع. (۱۳۶۲). کارنامه اسلام. تهران، نشر امیرکبیر.
- میکل؛ ا. (۱۳۸۱). اسلام و تمدن اسلامی (ترجمه ح. فروغی). تهران: انتشارات سمت.
- نصر، س. ح. (۱۳۵۰). علم و تمدن در اسلام (ترجمه ا. آرام). تهران: نشر اندیشه.
- نصر، س. ح. (۱۳۷۵). علم در اسلام (ترجمه ا. آرام). تهران: نشر امیرکبیر.
- ولایتی، ع. ا. (۱۳۸۴). تاریخ فرهنگ و تمدن اسلامی. قم: نشر معارف.

نهیضت فلسطین Crusade of Palestine

تعداد واحد نظری: ۲	تعداد واحد عملی: - حل تمرین: - پیشنیاز: -
نوع درس: اختیاری	

هدف درس:

آشنایی با تاریخ سرزمین و مردم فلسطین از آغاز تا امروز

رئوس مطالب:

- تاریخچه مختصر سرزمین فلسطین از آغاز تا میلاد مسیح
- فلسطین، ایرانی‌ها و رومی‌ها
- فلسطین تحت حاکمیت مسلمین
- فلسطین و تجزیه امپراتوری عثمانی
- جنگ جهانی اول و قیمومیت انگلستان بر فلسطین
- تلاش برای یهودی کردن فلسطین با بهره گیری از سرپرستان یهودی و آغاز مبارزات مردم فلسطین علیه یهودیان
- جنگ جهانی دوم و مسئله فلسطین
- دخالت مشترک آمریکا و انگلیس در فلسطین
- تقسیم فلسطین در سازمان ملل در سال ۱۹۴۷ م
- جنگ اعراب و اسرائیل در سال ۱۹۴۸ م
- مسئله آوارگان، قدس، نوار غزه و کرانه‌های رود اردن
- جنگ ۱۹۵۶ (مصر و اسرائیل)
- تشکیل سازمان آزادی بخش فلسطین
- جنگ ۱۹۶۷ و اشغال کامل فلسطین
- صلح کمپ دیوید و مسئله فلسطین
- انتفاضه

روش ارزیابی:

ارزنیایی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
-	+	+	-

منابع اصلی:

- چمران، م. (۱۳۶۳). لبنان. تهران: نشر قلم.
- خسرو شاهی، س. ه. (۱۳۷۵). حرکت اسلامی فلسطین از آغاز تا انتفاضه. تهران: نشر اطلاعات.
- زعتر، ا. (۱۳۴۱). سرگذشت فلسطین یا کارنامه سپاه استعمار (ترجمه ا. هاشمی رفسنجانی). تهران: نشر اندیشه.

قیام کربلا Karbala uprising

تعداد واحد نظری: ۲	تعداد واحد عملی: - حل تمرین: -
نوع درس: اختیاری	پیشنیاز: -

هدف درس:

آشنایی با انگیزه‌ها، اهداف، شرایط و نتایج قیام اباعبدا... الحسین (ع) در کربلا

رئوس مطالب:

- دیدگاه‌های متفاوت پیرامون قیام کربلا
- تأثیر قیام کربلا در تحولات سیاسی، اجتماعی مردم عراق و ایران
- ریشه‌های قیام کربلا
- موضع امام حسین (ع) در برابر معاویه ولیعهدی یزید
- نقش انحرافات دینی و تأثیر آن در قیام امام حسین (ع)
- عوامل خروج امام از مدینه
- وضع سیاسی و اجتماعی کوفه در آستانه انقلاب حسینی
- نقش امر به معروف و نهی از منکر در قیام امام حسین (ع)
- نقش اهل بیت امام در حفظ قیام و بازتاب این قیام در جهان اسلام
- قیام توأبیین و ارتباط آن با قیام امام و نتایج آن

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
-	+	+	-

منابع اصلی:

- آیتی، م. ا. (۱۳۴۴). بررسی تاریخ عاشورا. تهران: نشر صدوق.
- ابن اثیر، ع. (۱۳۵۵). الکامل (ترجمه ا. حالت). تهران: نشر مؤسسه مطبوعاتی علی اکبر علمی.
- دینوری، ا. (۱۹۶۰م). اخبار الطوال (تحقیق ع. عامر). قاهره: نشر دار احیاء الکتب العربیه.

تاریخ اندیشه‌های اقتصادی

The history of economical thoughts

تعداد واحد نظری: ۲	تعداد واحد عملی: - حل تمرین: -
نوع درس: اختیاری	پیشنیاز: -

هدف درس:

آشنایی با مبانی و اصول اولیه علم اقتصاد

رئوس مطالب:

- بررسی علل تحول در اندیشه فلاسفه اروپایی
- آشنایی با علل زیربنایی تحول در شیوه‌های اقتصادی
- آشنایی با مکاتب مختلف اقتصادی با توجه به سیر حوادث تاریخی
- الف) مکتب سوداگران، فیزیوکراتها و مکتب کلاسیکها
- ب) بحث جمعیت و نظریات (توماس - رابرت مالتوس)
- ج) مکتب اصالت فرد (سن سیمون)، مکتب اقتصاد
- د) سوسیالیسم و پیامدهای آن

روش ارزیابی:

ارزندیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
-	+	+	-

منابع اصلی:

- بدن، ل. (۱۳۵۰). تاریخ عقاید اقتصادی (ترجمه ه. نهاوندی). تهران: نشر مروارید.
- ساول، ج. (۱۳۴۰). عقاید بزرگترین علمای اقتصاد (ترجمه ح. پیرنیا). تهران: نشر ابن سینا (فرانکلین).
- ژيرو، ش. (۱۳۷۰). تاریخ عقاید اقتصادی (ترجمه ک. سنجابی). تهران: نشر دانشکده اقتصاد دانشگاه تهران.
- نورائی، ح. (۱۳۳۷). تاریخ عقاید، اقتصاد. تهران: نشر دانشگاه تهران.
- نورث، س. (۱۳۷۷). نهاد و تغییرات اقتصادی (ترجمه م. ر. معینی). تهران: نشر سازمان برنامه و بودجه.
- وحیدی، ح. (۱۳۴۶). تاریخ عقاید اقتصادی از آغاز تا سوسیالیسم. تهران: نشر سنائی.

ادیان ایران باستان Religions of ancient Iran

تعداد واحد نظری: ۲	تعداد واحد عملی: - حل تمرین: -
نوع درس: اختیاری	پیشنیاز: -

هدف درس:

آشنایی با تحولات فکری و اعتقادی در جوامع ایران پیش از اسلام

رئوس مطالب:

- دین و تعاریف آن
- پیشینه دین ورزی انسان در تاریخ
- اعتقادات اولیه آریایی‌ها پیش از ورود به این سرزمین
- ظهور زرتشت در ایران
- دین در دوره تاریخی ماد و هخامنشی و فرایند گسترش آیین زرتشت در دوره ماد و هخامنشی
- اندیشه‌های دینی در دوره سلوکی و اشکانی (میترائیسم، ناهید، زرتشت، بودائی و ظهور و گسترش مسیحیت
- ساسانیان و رسمیت آیین زرتشت در ایران
- سیاست دینی ساسانیان
- سازمان دینی روحانیت زرتشتی در ایران ساسانی
- فرق و شاخه‌های مختلف زرتشتی در ایران (مانی و دین او، زروانیسم، مزدک)
- ادیان غیرایرانی در قلمرو ساسانی

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
-	+	+	-

منابع اصلی:

- شاله، ف. (۱۳۴۶). تاریخ مختصر ادیان بزرگ (ترجمه خ. محبی). تهران: نشر دانشگاه تهران.
- ناس، ج. (۱۳۷۰). تاریخ جامع ادیان (ترجمه ع. ا. حکمت). تهران: نشر انقلاب اسلامی.
- هیوم، ر. (۱۳۶۹). ادیان زنده جهان (ترجمه ع. گواهی). تهران: دفتر نشر فرهنگ اسلامی.

شناخت نقد منابع تاریخ ایران پیش از اسلام

The Recognition of the criticism of Pre-Islamic Iran's History Resources

تعداد واحد نظری: ۲	تعداد واحد عملی: - حل تمرین: -
نوع درس: اختیاری	پیشنیاز: -

هدف درس:

آشنایی با منابع معتبر ایران پیش از اسلام در ادوار مختلف تاریخی و نقد و بررسی آن منابع در ارتباط با تاریخ باستان

رئوس مطالب:

- تعریف منبع و منبع شناسی
- تقسیم بندی منابع و مأخذ و بررسی ویژگی ها و ماهیت هر دسته از منابع
- معیارهای ارزیابی منابع و مأخذ تاریخ ایران
- منابع پیش از تاریخ
- منابع تاریخی دوره ماد
- منابع تاریخ هخامنشی: (تواریخ یونانی، رومی، مصری، کتیبه ها و الواح بازمانده، متن های کهن ایرانی)
- منابع تاریخ سلوکی و اشکانیان
- منابع تاریخ ساسانی (متون تاریخی، دینی، اخلاقی، حقوقی و...)

روش ارزیابی:

ارزنیایی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
-	+	+	-

منابع اصلی:

- بیات، ع. (۱۳۶۳). بررسی و شناخت منابع و مأخذ تاریخ ایران. تهران: نشر امیرکبیر
- کریستن سن، آ. (۱۳۵۱). ایران در زمان ساسانیان (ترجمه غ. رشید یاسمی). تهران: ابن سینا.
- موسوی، ح. (۱۳۸۰). شناخت و نقد منابع تاریخ ایران باستان، شیراز: دانشگاه شیراز.
- محمودآبادی، ا. (۱۳۸۴). امپراتوری ساسانیان در گزارش های اسلامی و غربی. اصفهان: نشر افسر.

تاریخ اندیشه ها و مکاتب سیاسی در غرب

The history of political thoughts and schools in west

تعداد واحد نظری: ۲	تعداد واحد عملی: - حل تمرین: -
نوع درس: اختیاری	پیشنیاز: -

هدف درس:

آشنایی با اصول و مبانی تفکرات سیاسی در غرب

رئوس مطالب:

- عوامل اصلی شکل گیری تمدن
- عقاید سیاسی در مشرق زمین به عنوان نخستین خاستگاه‌های جوامع انسانی
- عقاید سیاسی در یونان باستان (عقاید سیاسی سقراط، افلاطون، ارسطو و...)
- عقاید سیاسی در روم باستان: (سیسرون، سنکا و...)
- عقاید سیاسی در قرون وسطی و رنسانس
- عقاید سیاسی در انگلستان، فرانسه
- عقاید سیاسی زمان جنگ جهانی اول و جنگ جهانی دوم

روش ارزیابی:

ارزنیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
-	+	+	-

منابع اصلی:

- ابوالمحمد، ع. (۱۳۶۸). مبانی سیاست. تهران: نشر توس.
- دورانت، و. (۱۳۶۵). تاریخ تمدن (ترجمه ا. آرام و م. مهرین و ا. آریانپور). تهران: نشر مرکز تحقیقات علمی و فرهنگی.
- سوکولوف. (۱۳۵۶). مقدمه‌ای بر سیر فلسفه در جهان باستان (ترجمه م. کلکته‌چی). تهران: نشر پیام.
- عنایت، ح. (۱۳۷۷). نهاد و اندیشه‌های سیاسی در ایران و اسلام. تهران: نشر روزنه.
- علوی، ر. (۱۳۵۶). مبانی علم سیاست و فرهنگ ملی. تهران: نشر دانشگاه ملی ایران.
- لنکستر، ب. (۱۳۷۶). خداوندان اندیشه سیاسی (ترجمه ع. رامین). تهران: انتشارات علمی و فرهنگی.
- گابلس، ا. ف. (۱۳۵۱). مدخلی بر علم سیاست (ترجمه ه. انصاری). اصفهان: بی‌نا.

مبانی علم اقتصاد Bases of Economics

تعداد واحد نظری: ۲	تعداد واحد عملی: - حل تمرین: -
نوع درس: اختیاری	پیشنیاز: -

هدف درس:

آشنایی دانشجویان با اصولی که چوب بست موقت و یا نهایی دانش اقتصاد را تشکیل می دهند.

رئوس مطالب:

- بنیانگذاران دانش اقتصاد کلاسیک (فیزیوکراتها، آدام اسمیت و ژان باتیستاس، مالتوس و ریکاردو)
- نیمه اول قرن نوزدهم (سن سیمون، اجتماعيون تعاون طلب، پرودون)
- میانه قرن نوزدهم (استوارت میل)
- نیمه دوم قرن نوزدهم (مکتب مارس، مکتب مسیحیت اجتماعی)
- اواخر قرن نوزدهم و نظریه های «لذت جویی» و یا آنارشسیسم

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
-	+	+	-

منابع اصلی:

- ژید، ش. (۱۳۷۰). تاریخ عقاید اقتصادی. ج ۱. (ترجمه کریم سنجابی). تهران: انتشارات دانشگاه تهران.
- ژید، ش. (۱۳۷۰). تاریخ عقاید اقتصادی. ج ۲. (ترجمه کریم سنجابی). تهران: انتشارات دانشگاه تهران.

اقتصاد سیاسی Political Economy

تعداد واحد نظری: ۲	تعداد واحد عملی: - حل تمرین: -
نوع درس: اختیاری	پیشنیاز: -

هدف درس:

آشنایی دانشجویان با ارتباط بین اقتصاد و سیاست و تاثیر تصمیمات سیاسی بر روند اقتصادی جامعه

رئوس مطالب:

- استبداد نفتی
- توسعه اقتصادی
- نفت و اقتصاد سیاسی
- کمیت و کیفیت تحول اقتصادی
- اصلاحات ارضی
- حاکمیت شبه مدرنیسم
- ملی شدن صنعت نفت و حاکمیت دوگانه
- دیکتاتوری سیاسی و لیبرالیسم
- وضعیت اقتصادی بین سالهای ۱۳۳۲-۱۳۴۰
- استقلال اقتصادی، عوامل درونی و بیرونی و رشد بخش دولتی اقتصاد
- قانونمندی رشد بخش دولتی با سرشت سرمایه داری دولتی
- قانونمندی رشد بخش دولتی در کشورهای، با ستمگری سوسیالیستی
- مساله کارایی بخش دولتی

روش ارزیابی:

ارزنیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
-	+	+	-

منابع اصلی:

- آدمیت، ف. (۱۳۵۲). فکر دموکراسی اجتماعی در نهضت مشروطیت ایران. تهران: بی نا.

- استوان، ح. (۱۳۵۶). سیاست موازنه منفی. پاریس: انتشارات مصدق.
- تولپانف، س. (۱۳۵۸). اقتصاد سیاسی (ترجمه س. ایزدی). تهران: انتشارات کتب جیبی.
- زید، ش. (۱۳۷۰). اقتصاد سیاسی (ترجمه ح. فضل‌اللهی). تهران: انتشارات فریدون علمی.
- نفیسی، س. (۱۳۴۲). تاریخ اقتصاد و اجتماعی ایران. تهران: انتشارات بنیاد.

تاریخ سلسله های شرقی ایران قدیم (پیشدادیان و کیانیان)

The history of eastern dynastys of old Iran(Pishdadian, Kianian)

تعداد واحد نظری: ۲	تعداد واحد عملی: - حل تمرین: -
نوع درس: اختیاری	پیشنیاز: -

هدف درس :

آشنایی با تمدن های دیرینه ایرانیان در فرآیند ویژگی های دولت های قدیم پیشدادی و کیانی

رئوس مطالب :

- بررسی و وضعیت تاریخی و اجتماعی اقوام غیر ایرانی در شاخصه های تمدن و فرهنگ آنان در فلات ایران
- آشنایی با تپه های باستانی ایران و تمدن های کشف شده در آن مکان ها
- پیشدادیان و کیانیان در زمینه های اسطوره و تاریخ ایران زمین
- ارتباط تاریخی دولت های هخامنشی و ساسانی با پیشدادیان و کیانیان
- پیوند آثار فرهنگی، دینی و سیاسی دولت های ایرانی پیش از اسلام با پیشدادیان و کیانیان
- تفاوت های تاریخی و فرهنگی دو دولت پیشدادی و کیانی در عرصه های اسطوره و حماسه و تاریخ

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
-	+	+	-

منابع اصلی :

- دوکولانژ، ف. (بی تا). تاریخ تمدن های قدیم (ترجمه ح. شهباز). تهران: انتشارات کیهان.
- رابینسون، ج. (۱۳۷۰). تاریخ باستان (ترجمه ا. دولت شاهی). تهران: سازمان انتشارات و آموزش انقلاب اسلامی.
- گیریشمن، ر. (۱۳۸۰). ایران از آغاز تا اسلام (ترجمه م. معین). تهران: بنگاه ترجمه و نشر کتاب.
- لیتون، ر. (۱۳۷۳). سیر تمدن (ترجمه پ. مرزبان). تهران: نشر دانش.
- مورگان، ل. (۱۳۷۱). جامعه باستان (ترجمه م. ثلاثی). تهران: موسسه مطالعات و تحقیقات فرهنگی.

ایران پیش از تاریخ

Prehistoric Iran

تعداد واحد نظری: ۲	تعداد واحد عملی: - حل تمرین: -
نوع درس: اختیاری	پیشنیاز: -

هدف درس:

تعریف و شناخت ویژه و گسترده ای از تاریخ ایران، پیش از تاریخ رسمی ایرانیان

رئوس مطالب:

- بررسی وضعیت اجتماعی، فرهنگی و هنری اقوام ساکن در ایران پیش از تشکیل دولت های آریایی
- بررسی آثار هنری و معماری تمدن های قدیم در فلات ایران
- بررسی وضعیت هنری و آثار تمدن های قدیم در تپه ها، کوهها و دشت های ایران
- بررسی مبانی تمدن اقوام لولوبی، گوتی و کاسی ها و آثار این اقوام
- عیلامیان و تحول سیاسی و هنری در فلات ایران و سرانجام آنان

روش ارزیابی:

ارزندیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
-	+	+	-

منابع اصلی:

- دورانت، و. (بی تا). مشرق زمین گاهواره تمدن (ترجمه گروهی مترجمان). تهران: انتشارات اقبال.
- ولز، ک. (۱۳۶۶). تاریخ صنایع در ایران (ترجمه س. بیانی). انتشارات یساولی.
- گاردنر، ه. (۱۳۶۵). هنر در گذر زمان (ترجمه پرویز مرزبان). تهران: انتشارات آگاه.
- گریشمن، ر. (۱۳۸۱). ایران از آغاز تا اسلام (ترجمه م. معین). تهران: ترجمه و نشر کتاب.

جغرافیای سیاسی Political Geography

تعداد واحد نظری: ۲	تعداد واحد عملی: - حل تمرین: -
نوع درس: اختیاری	پیشنیاز: -

هدف درس:

آشنایی دانشجویان با مفاهیم اساسی در جغرافیای سیاسی و تاثیر آن در تحولات تاریخی با تکیه بر جغرافیای سیاسی ایران

رئوس مطالب:

- واژه ها و مفاهیم اساسی در جغرافیای سیاسی (مرز و بوم، عوامل قدرت و ...)
- بررسی جغرافیای سیاسی ایران در دوره های مختلف تاریخی
- جغرافیای سیاسی ایران و تحولات تاریخ ایران
- تاریخ و جغرافیای سیاسی (بررسی عوامل دو سویه و تاثیرات هر یک بر دیگری)

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
-	+	+	-

منابع اصلی:

- جونز، م و دیگران. (۱۳۸۶). مقدمه ای بر جغرافیای سیاسی (مترجمان ز. پیشگاهی فرد و ر. اکبری). تهران: انتشارات دانشگاه تهران.
- حافظ نیا، م. ر و مراد کاویانی. (۱۳۸۳). افقهای جدید در جغرافیای سیاسی. تهران: انتشارات سمت.
- مجتهد زاده، پ. (۱۳۸۱). جغرافیای سیاسی و سیاست جغرافیایی. تهران: انتشارات سمت.

جغرافیای انسانی Humanism Geography

تعداد واحد نظری: ۲	تعداد واحد عملی: - حل تمرین: -
نوع درس: اختیاری	پیشنیاز: -

هدف درس:

آشنایی دانشجویان با مفاهیم جغرافیای انسانی و نقش جغرافیا در تحولات جوامع انسانی با تاکید بر جغرافیای انسانی ایران

رئوس مطالب:

- آشنایی با واژه ها های کلیدی در جغرافیای انسانی (نژاد، زبان، مذهب و ...)
- جغرافیای انسانی قاره های جهان
- جغرافیای انسانی قاره آسیا و جغرافیای انسانی ایران
- تاریخ و جغرافیای انسانی در ایران

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
-	+	+	-

منابع اصلی:

- بدیعی، ر. (۱۳۶۲). جغرافیای مفصل ایران. تهران: انتشارات اقبال.
- صفی نژاد، ج. (۱۳۶۶). جغرافیای انسانی. تهران: انتشارات دانشگاه تهران
- مشیری، ر. (۱۳۸۴). کلیات قاره ها. تهران: انتشارات قومس.

تاریخ نهضت ها و جنبش های اسلامی در دو قرن اخیر

The history of Islamic crusades and movements within the two recent centuries

تعداد واحد نظری: ۲	تعداد واحد عملی: - حل تمرین: -
نوع درس: اختیاری	پیشنیاز: -

هدف درس:

آشنایی دانشجویان با جنبش های اسلامی در ایران و جهان در دو قرن اخیر

رئوس مطالب:

- جنبش های اسلامی در جهان عرب
- جنبش های اسلامی در ایران
- نهضت تنباکو
- جنبش اسلامی سید جمال الدین اسد آبادی
- جنبش های اسلامی در پایان جنگ دوم جهانی (جنوب، جنگل، آذربایجان، خراسان)
- جنبش اسلامی روحانیت شیعه
- نهضت اسلامی امام خمینی

روش ارزیابی:

ارزندیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
-	+	+	-

منابع اصلی:

- آبراهامیان، پ. (۱۳۷۷). ایران بین دو انقلاب (ترجمه ا. گل محمدی). تهران: نشر نی.
- آذری، ع. (۱۳۵۴). قیام شیخ محمد خیابانی در تبریز. تهران: نشر صفیعلیشاه.
- آذری، ع. (۱۳۵۲). قیام کلنل محمدتقی خان پسیان در خراسان. تهران: نشر صفیعلیشاه.
- فوران، ج. (۱۳۷۸). مقاومت شکننده تاریخ. تهران: انتشارات رسا.

جغرافیای تاریخی سرزمین های اسلامی Historical Geography of Islamic lands

تعداد واحد نظری: ۲	تعداد واحد عملی: - حل تمرین: -
نوع درس: اختیاری	پیشنیاز: -

هدف درس:

آشنایی با گستره جغرافیایی سرزمین های مسلمان نشین در طول تاریخ و روند تحولات جغرافیایی آنها

رئوس مطالب:

- شناخت جغرافیایی از مناطق مسکون، قبل از طلوع اسلام
- روند گسترش حوزه جغرافیایی تمدن و فرهنگ اسلامی در طی ۱۵ قرن
- شان و منزلت علم جغرافیا در تمدن اسلامی و دستاوردهای جغرافیدانان مسلمان
- حوزه بندی مناطق مختلف مسلمان نشین بر اساس تمایزات جغرافیایی و فرهنگی
- ظرفیت های جغرافیایی مناطق مسلمان نشین در جهان امروز

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
-	+	+	-

منابع اصلی:

- ایوری، ک. م. (۱۳۶۴). اطلس تاریخ جهان. (ترجمه ف. فاطمی). تهران: نشر مرکز.
- شوقی، ا. (۱۳۸۸). اطلس قرآن مجید (ترجمه ا. فتحی). مشهد: انتشارات پاپلی.
- لسترینج، گ. (۱۳۷۰). جغرافیای تاریخی سرزمین های خلافت شرقی (ترجمه محمود عرفان). تهران: بنگاه ترجمه و نشر کتاب.
- کراچکوفسکی، ا. ی. (۱۳۷۹). تاریخ نوشته های جغرافیایی در جهان اسلام. (ترجمه ا. پاینده). تهران: انتشارات علمی و فرهنگی.

قوم شناسی و مردم شناسی تاریخی در ایران Historical Anthropology and Ethnography in Iran

تعداد واحد نظری: ۲	تعداد واحد عملی: - حل تمرین: -
نوع درس: اختیاری	پیشنیاز: -

هدف درس:

آشنایی دانشجویان مقطع کارشناسی با سیمای قومی و نژادی ایران در طی دوره های مختلف تاریخی این منطقه

رئوس مطالب:

- سیمای نژادی و قومی فلات ایران پیش از ورود آریاییها
- مهاجرت اقوام آریایی و تحول سیمای قومی و نژادی ایران
- مردم شناسی ایران پیش از اسلام
- ورود اسلام به ایران و تغییرات سیمای قومی و پراکندگی انسانی در ایران
- موج مهاجرت ترکان و تغییر ترکیب قومی و جمعیت ایرانی پس از تشکیل حکومت های ترک نژاد
- یورش مغول و تأثیرات قومی و اجتماعی آن بر ایران
- تحولات قومی و جمعیت ایران از صفویه تا دوره معاصر

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
-	+	+	-

منابع اصلی:

- احمدی، ح. (۱۳۷۸). قومیت و قوم گرایی در ایران. تهران: نشر نی.
- احمدی، ح. (۱۳۸۳). ایران، هویت، ملیت و قومیت. تهران: موسسه تحقیقات و توسعه علوم انسانی.
- گودرزی، ح. (۱۳۸۴). گفتارهایی درباره جامعه شناسی هویت در ایران. تهران: موسسه مطالعات ملی.

تاریخ اسلام در ممالک قفقاز

The history of Islam in Caucasian countries

تعداد واحد نظری: ۲	تعداد واحد عملی: - حل تمرین: -
نوع درس: اختیاری	پیشنیاز: -

هدف درس:

آشنایی دانشجویان مقطع کارشناسی با کلیاتی از چگونگی ورود و گسترش اسلام در ممالک قفقاز

رئوس مطالب:

- جغرافیای طبیعی و تاریخی قفقاز
- قفقاز پیش از اسلام
- فتوحات اسلامی در منطقه قفقاز
- سیمای دین و مذهب قفقاز
- تعامل مسلمانان قفقاز و اقوام غیر مسلمان
- تشیع در قفقاز
- سیاستهای حکومت های ایرانی تاریخ میانه قفقاز
- قفقاز در دوره صفویه و قاجار
- اسلام در قفقاز معاصر

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
-	+	+	-

منابع اصلی:

- کسروی، ا. (۱۳۵۷). شهریاران گمنام. تهران. انتشارات امیرکبیر.
- گوگچه، ج. (۱۳۷۳). قفقاز و سیاست امپراطوری عثمانی (ترجمه و. ولی). تهران: وزارت امور خارجه.
- مینورسکی، و.ف. (۱۳۵۵). پژوهشهایی در تاریخ قفقاز (ترجمه م. خادم). تهران: بنیاد دایره المعارف اسلامی.
- مینورسکی، و.ف. (۱۳۵۷). تاریخ شروان و دربند (ترجمه م. خادم) (ویرایش عبد الحسین آذرنگ). تهران: بنیاد دایره المعارف اسلامی.
- ناصر خسرو، ج. (۱۳۳۵). سفرنامه (حواشی و تعلیقات، به کوشش دبیر سیاقی). تهران: انتشارات زوار.

آشنایی با خطوط و زبانهای ایران پیش از اسلام Similarity with writings and languages of pre- Islamic Iran

تعداد واحد نظری: ۲	تعداد واحد عملی: - حل تمرین: -
نوع درس: اختیاری	پیشنیاز: -

هدف درس:

آشنایی دانشجویان مقطع کارشناسی با زبانها و خطوط ایران قبل از اسلام

رئوس مطالب:

- خط و زبان در ایران قبل از مهاجرت آریایی ها
- تقسیم بندی زبانهای آریایی، زبان های هند و ایرانی
- خط و زبان اوستایی
- خط و زبان در ایران دوره ماد و هخامنشی
- خط و زبان پارسی باستان
- خط و زبان پارتیان
- خط و زبان پهلوی میانه

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
-	+	+	-

منابع اصلی:

- جنیدی، ف. (۱۳۶۰). نامه پهلوانی. نیشابور: انتشارات بلخ.
- رضی، هف (۱۳۶۶). خود آموز خط و زبان اوستائی. تهران: فروهر.
- عبدی زاده، ا. (۱۳۸۱). خط پهلوی. تهران: انتشارات نیک آموز.
- همایون فرخ، ر. (بی تا). سهم ایرانیان در پیدایش و آفرینش خط در جهان. تهران: هیات امنای کتابخانه عمومی کشور.
- واکر، ک. (۱۳۸۶). تاریخ خط میخی. تهران: انتشارات قفنوس.

شناخت و نقد منابع و مآخذ ایران بعد از اسلام Identity and crisis Iran sources after Islam

تعداد واحد نظری: ۲	تعداد واحد عملی: - حل تمرین: -
نوع درس: اختیاری	پیشنیاز: -

هدف درس:

آشنایی با منابع معتبر ایران اسلامی در ادوار مختلف تاریخی و نقد و بررسی آن منابع در ارتباط با تاریخ ایران

رئوس مطالب:

- تعریف منابع و مآخذ تاریخی و تقسیم بندی منابع تاریخی به (منابع مکتوب، تاریخ نوشته ها، تاریخ های عمومی، تاریخ های سلسله ها و سلاطین و تاریخ های محلی)
- سایر متون و نوشته ها (سفرنامه ها، متون جغرافیایی، تاریخ در آئینه ادبیات)
- آشنایی با بازمانده های مادی (سکه ها، کتیبه ها)

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
-	+	+	-

منابع اصلی:

- بیات، ع. (۱۳۶۳). بررسی و شناخت منابع و مآخذ تاریخ ایران. تهران: نشر امیرکبیر.
- صفا، ذ. (۱۳۵۵). تاریخ ادبیات ایران. تهران: امیر کبیر.
- نوائی، ع. (۱۳۶۳). اسناد و مکاتبات سیاسی ایران. تهران: وزارت فرهنگ و آموزش عالی.

قرائت متون تاریخی به زبان فارسی (۲)
Reading historical texts in Persian language (۲)

تعداد واحد نظری: ۲	تعداد واحد عملی: - حل تمرین: -
نوع درس: اختیاری	پیشنیاز: -

هدف درس:

ایجاد مهارت و توانایی قرائت صحیح متون تاریخی به زبان فارسی و درک مطلب از متون

رئوس مطالب:

- ارائه حداقل ۲۰ متن گزیده از مهمترین متون تاریخی در زبان فارسی
- گزینش این متون باید به گونه ای باشد که هم سبک های اصلی تاریخ نثر فارسی را عرضه کند و هم همه دوره های تاریخ سیاسی ایران را پوشش دهد.

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
-	+	+	-

منابع اصلی:

- حاکمی، ا. (۱۳۸۴). متون تاریخی. تهران: انتشارات دانشگاه تهران.
- نوائی، ع. (۱۳۷۶). متون تاریخی به زبان فارسی. تهران: انتشارات سمت.

قرائت و ترجمه متون تاریخی به زبان عربی (۲)

Reading and translating historical texts in Arabic (۲)

تعداد واحد نظری: ۲	تعداد واحد عملی: - حل تمرین: -
نوع درس: اختیاری	پیشنیاز: -

هدف درس:

ایجاد مهارت و توانایی برای قرائت و ترجمه متون تاریخی به زبان عربی

رئوس مطالب:

- قرائت و ترجمه متون تاریخی عربی در ادوار مختلف تاریخ اسلام و ایران

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
-	+	+	-

منابع اصلی:

- ابن خلدون، ع. (بی تا). مقدمه ابن خلدون. القاهرة: دارالنهضة مصر.
- دینوری، ا. (بی تا). اخبار الطوال. بغداد: مکتبه العربیه.
- مسعودی، ع. (۱۹۱۷). مروج الذهب. پاریس: انتشارات امیر امپریال.
- یعقوبی، ا. (۱۴۵۸هـ.ق). تاریخ یعقوبی. نجف: مطبعه العربی.

تاریخ عرفان و تصوف در ایران و اسلام

The history of Gnosticism and Sufism in Iran and Islam

تعداد واحد نظری: ۲	تعداد واحد عملی: - حل تمرین: -
نوع درس: اختیاری	پیشنیاز: -

هدف درس:

آشنایی دانشجویان با چگونگی شکل گیری تصوف در اسلام و ایران و سیر تحولات آن

رئوس مطالب:

- شکل گیری اندیشه های صوفیانه
- تاثیر مکاتب اسلامی بر جامعه اسلامی
- مبانی اسلامی و اندیشه های صوفیانه
- پیدایش فرقه های صوفیانه
- تصوف تا یورش مغول
- وضعیت عرفا و صوفیان از حمله مغول تاکنون
- تصوف در غرب جهان اسلام
- پیدایش تصوف نظری

روش ارزیابی:

ارزندیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
-	+	+	-

منابع اصلی:

- ابن اثیر، ع. (۱۳۶۶). الکامل فی التاریخ. تهران: انتشارات علمی و فرهنگی.
- ابن جوزی، ا. (۱۳۷۷). تبلیس ابلیس. بیروت: دارالکتب العلمیه. الطبعة الاولى.
- ابن جوزی، ا. (۲۰۰۲). صفة الصفوه. بیروت: دارالکتب العلمیه. الطبعة الثالثة
- زرین کوب، ع. (۱۳۷۷). جستجو در تصوف ایران. تهران: انتشارات امیر کبیر.
- عطار، ف. (۱۳۷۴). تذکره الاولیاء. تهران: انتشارات صفی علیشاه.
- همائی، ج. (۱۳۷۴). تصوف در اسلام. تهران: نشر هما.

تاریخ آفریقا

The history of evolutions in Africa

تعداد واحد نظری: ۲	تعداد واحد عملی: - حل تمرین: -
نوع درس: اختیاری	پیشنیاز: -

هدف درس:

آشنایی دانشجویان با کلیاتی از تاریخ آفریقا

رئوس مطالب:

- آفریقا پس از تاریخ
- تمدن های کهن آفریقا
- آفریقا در قرون وسطی
- تجارت برده در آفریقا
- آفریقا در دوره اسلامی
- آفریقا در دوره استعمار
- آفریقا تا پایان جنگ جهانی دوم
- آفریقا از جنگ جهانی دوم تا کنون

روش ارزیابی:

ارزنیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
-	+	+	-

منابع اصلی:

- استانلی، ه. م. (۱۳۶۷). سفرنامه آفریقا (مترجم غ. میرزا ابوالحسن خان). تهران: انتشارات اطلاعات.
- بزیل، د. (۱۳۵۸). تاریخ آفریقا (مترجم ه. ریاحی). تهران: انتشارات امیر کبیر.
- زیور، ک. (۱۳۷۲). تاریخ عمومی آفریقا (ترجمه ح. انوشه). تهران: انتشارات علمی و فرهنگی.
- ناصری، ع. (۱۳۵۷). مقدمه ای بر تاریخ سیاسی و اجتماعی شمال آفریقا. تهران: انتشارات وزارت ارشاد.
- هیسک، م. (۱۳۶۹). گسترش اسلام در آفریقا (ترجمه ا. غایی). مشهد: انتشارات آستان قدس رضوی.

تاریخ گسترش اسلام در آفریقا و اروپا از آغاز تا سقوط اندلس

The history of Islam expanding in Africa and Europe from the beginning to fall of Andalous

تعداد واحد نظری: ۲	تعداد واحد عملی: - حل تمرین: -
نوع درس: اختیاری	پیشنیاز: -

هدف درس:

آشنایی دانشجویان رشته تاریخ با چگونگی ورود و گسترش اسلام در غرب

رئوس مطالب:

- معرفی و نقد فتوح اسلامی
- فتوح اسلامی در شمال آفریقا و مغرب اسلامی
- تبیین علل موفقیت فتوح اسلامی در شمال آفریقا و اندلس
- جایگاه اسلام در میان بومی ها در آفریقا و اندلس
- بررسی دولت های اسلامی در شمال آفریقا
- امویان در اندلس
- حیات فکری مسلمانان و علوم دینی در اندلس
- بررسی علل سقوط خلافت در اندلس
- تبیین دوره ملوک الطوائفی در اندلس
- بررسی دولت های بربر شمال آفریقا و اندلس (مرابطون و موحدون)
- تبیین موقعیت فراز و فرود آخرین دولت مسلمان در اندلس
- بررسی علل سقوط دولت اسلامی در اندلس و اخراج مسلمانان

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
-	+	+	-

منابع اصلی :

- بروکلیمان، ک. (۱۳۸۳). تاریخ ملل و دول اسلامی (ترجمه م. جزایری). تهران: انتشارات علمی و فرهنگی.
- رائف، ا. (۱۳۷۰). خاطره سقوط اندلس (مترجم م. ر. انصاری). تهران: امیر کبیر.
- مونتگمری، و. (۱۳۵۹). اسپانیای اسلامی (مترجم م. ع. طالقانی). تهران: بنگاه ترجمه و نشر کتاب.

تاریخ روسیه تا فروپاشی اتحاد شوروی

The history of Russia until the fall of Soviet Union

تعداد واحد نظری: ۲	تعداد واحد عملی: - حل تمرین: -
نوع درس: اختیاری	پیشنیاز: -

هدف درس:

آشنایی با روند تحولات تاریخی سرزمین و مردم روس و دستاوردهای فرهنگی و تمدن آنان

رئوس مطالب:

- قوم روس در طلیعه تاریخی
- روسها، تمدن بیزانس و پذیرش مسیحیت
- روسها زیر سلطه مغولان، براندازی مغولان و روی کار آمدن تزارها
- روسیه و فرمانروایی خاندان رومانوف (گسترش سرزمینی و رشد فرهنگی)
- انقلاب ۱۹۱۷ روسیه و شکل گیری اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی
- روسیه در زمان حاکمیت کمونیسم
- فروپاشی شوروی

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
-	+	+	-

منابع اصلی:

- شانی نوف، ن. ب. (۱۳۸۳). تاریخ روسیه از آغاز تا انقلاب اکتبر (ترجمه خ. بیانی). تهران: انتشارات دانشگاه تهران.
- کار، ای. اچ. (۱۳۷۱) تاریخ روسیه شوروی (ترجمه ن. دریا بندی). بی جا: نشر زنده رود.

تاریخ استعمار غرب و رشد سرمایه داری

The history of West colonization and development of Capitalism

تعداد واحد نظری: ۲	تعداد واحد عملی: - حل تمرین: -
نوع درس: اختیاری	پیشنیاز: -

هدف درس:

آشنایی با روند سیطره اقتصادی و فرهنگی کشورهای اروپایی و آمریکا بر جهان

رئوس مطالب:

- تعریف و تبیین کلید واژگان اصلی (استعمار، غرب، سرمایه داری)
- زمینه های گسترش ظرفیت های اقتصادی و فرهنگی کشورهای اروپایی از سده چهاردهم میلادی به بعد
- اکتشافات جغرافیایی اروپائیان و تغییر چشم انداز جغرافیایی
- کمپانی های تجاری اروپایی و سیطره اقتصادی این کمپانی ها بر جهان
- انقلاب صنعتی و گسترش استعمار
- قرن بیستم و امپریالیسم
- استعمار زدایی و استعمار نو

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
-	+	+	-

منابع اصلی:

- استاوریانوس، ا. (۱۳۸۳). جامعه شناسی تطبیقی جهان سوم (ترجمه ر. فاضل). تهران: انتشارات سمت.
- کاف، ر و دیگران (۱۳۷۲). تاریخ مختصر قرن بیستم (ترجمه خ. قدیری). ج ۱ عصر امپریالیسم. تهران: نشر زلال.
- لنین، و. ا. (۱۳۸۴). امپریالیسم، بالاترین مرحله سرمایه داری (مترجم م. صابری). تهران: طلایه پرسو.
- مومسن، و. (۱۳۸۳). تئوریهای امپریالیسم (ترجمه ک. زعیف). تهران: امیرکبیر.

تاریخ اسلام در آسیای میانه The history of Islam in Middle Asia

تعداد واحد نظری: ۲	تعداد واحد عملی: - حل تمرین: -
نوع درس: اختیاری	پیشنیاز: -

هدف درس:

بررسی اهداف حضور نیروهای اسلام در آسیای میانه و ارتباط با مردم، فرهنگ و اعتقادات آن سرزمین

رئوس مطالب:

- آسیای میانه و دولت ساسانی
- عبور فاتحان مسلمان از ایران و نخستین نگاه به آسیای میانه
- مشکلات مشابه دولت ساسانی و دولت اموی در آسیای میانه
- انگیزه های مسلمانان از حضور در آسیای میانه
- فتوح مسلمانان و مهاجرت آنان به ایران و آسیای میانه
- سیاست خلفای عباسی (عبدالمک بن مروان و سلیمان بن عبدالملک) در آسیای میانه
- تأثیرات حضور حجاج و قتیبه بن مسلم باهلی در خراسان بزرگ و آسیای میانه
- پیشرفت اسلام در آسیای میانه و روابط مسلمین با روسای قبایل آن منطقه
- قتیبه بن مسلم باهلی و فتوح اسلامی در مرزهای چین
- اختلاف قتیبه و مسلمانان در مورد آینده اسلام در آسیای میانه و نتایج آن
- ترکان و مسلمین در آسیای میانه
- آخرین پیشرفت های اسلام در آسیای میانه در عصر عباسیان

روش ارزیابی:

ارزندیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
-	+	+	-

منابع اصلی:

- حتی، ف. خ. (۱۳۶۶). تاریخ عرب (ترجمه ا. پاینده). تهران: سازمان انتشارات و آموزش انقلاب اسلامی.
- دیکسون، ع. (۱۳۸۱). خلافت اموی (ترجمه گ. تشکری). تهران: انتشارات طهوری.

- دینوری، ا. (۱۳۴۶). اخبار الطوال (ترجمه م. دامغانی). تهران: بنیاد فرهنگ ایران.
- طبری، م. ج. (۱۳۷۰). تاریخ الرسل و الملوک (ترجمه ا. پاینده). تبریز: انتشارات دانشگاه تبریز.
- یعقوبی، ا. و. (۱۳۴۷). تاریخ یعقوبی (ترجمه م. دامغانی). تهران: بنگاه ترجمه و نشر کتاب.

تاریخ خاورمیانه

The history of Middle East

تعداد واحد نظری: ۲	تعداد واحد عملی: - حل تمرین: -
نوع درس: اختیاری	پیشنیاز: -

هدف درس:

آشنایی دانشجویان مقطع کارشناسی با کلیاتی از تاریخ کشورهای خاورمیانه

رئوس مطالب:

- بررسی اوضاع باستانی خاورمیانه
- خاورمیانه در دوره اسلامی تا سقوط بغداد
- خاورمیانه پس از فروپاشی خلافت عباسی
- خاورمیانه در دوره عثمانی
- خاورمیانه پس از قرن نوزدهم میلادی تاکنون

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
-	+	+	-

منابع اصلی:

- ابن اثیر، ع. (۱۳۶۶). الکامل فی التارخ. تهران: موسسه الاعلمی، الطبعة الاولى.
- حتی، ف. خ. (۱۳۸۲). شرق نزدیک در تاریخ (مترجم ق. آریان). تهران: انتشارات علمی و فرهنگی.
- خدوری، م. (۱۳۷۴). گرایشهای سیاسی در جهان عرب (مترجم ع. عالم). تهران: دفتر مطالعات سیاسی و بین المللی.
- شاو، ا. ج. (۱۳۷۰). تاریخ امپراتوری عثمانی و ترکیه جدید (مترجم م. رمضان زاده). مشهد: آستان قدس.
- لوتسکی، و. (۱۳۴۹). تاریخ عرب در قرون جدید (مترجم پ. بابایی). تهران: انتشارات چاپار.
- لوتوس بکر، ب. (۱۳۸۴). سرگذشت تمدن (مترجم ع. م. زهما). تهران: انتشارات علمی و فرهنگی.

تاریخ پیامبران The history of prophets

تعداد واحد نظری: ۲	تعداد واحد عملی: - حل تمرین: -
نوع درس: اختیاری	پیشنیاز: -

هدف درس:

آشنایی با تاریخ و آثار فرهنگی و تمدنی پیامبران الهی مطرح شده در قرآن

رئوس مطالب:

- معرفی منابع و تحقیقات پیرامون تاریخ پیامبران
- جایگاه پیامبران در قرآن و چگونگی طرح تاریخ پیامبران در قرآن
- محتوای دعوت پیامبران
- جغرافیای تاریخی مکان های ظهور پیامبران
- معرفی شیوه های تبلیغی پیامبران
- نقش تمدنی پیامبران در تاریخ بشریت

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
-	+	+	-

منابع اصلی:

- بستانی، م. (۱۳۷۲). پژوهشی در جلوه های هنری در داستانهای قرآن. مشهد: آستان قدس رضوی.
- بهشتی، ا. (۱۳۷۳). عیسی پیام آور اسلام. تهران: اطلاعات.
- بینا، م. (۱۳۷۰). موسی از دیدگاه قرآن. تهران: سازمان تبلیغات اسلامی.
- حجازی، ف. (بی تا). نقش پیامبران در تمدن انسانها. تهران: انتشارات بعثت.
- خزائی، م. (۱۳۷۱). اعلائم قرآن. تهران: امیر کبیر.
- شوقی، ا. (۱۳۸۸). اطلس قرآن مجید (ترجمه ف. وثوقی). تهران: انتشارات پاپلی.
- فاضل، ج. (۱۳۶۲). پیامبران. تهران: انتشارات علمی.
- محلاتی، ر. (۱۴۱۰). قصص قرآن یا تاریخ پیامبران. تهران: انتشارات علمیه اسلامیة.
- موسوی گرمارودی، ع. (۱۳۷۵). داستان های پیامبران. تهران: انتشارات قدیانی.

فرهنگ و تمدن ایران در دوره صفویه Culture and Civilization of Iran at Safavid age

تعداد واحد نظری: ۲	تعداد واحد عملی: - حل تمرین: -
نوع درس: اختیاری	پیشنیاز: -

هدف درس:

بررسی و تحلیل فرهنگ و تمدن ایران دوره صفوی با تکیه بر تاثیر پذیری مذهبی آن در این دوره

رئوس مطالب:

- بنیادهای مفهومی و زمینه های تاریخی (تعاریف، عوامل اعتلاء و انحطاط فرهنگی و تمدنی)
- دولت صفوی (چشم انداز عمومی)
- علوم و دانش ها و مدارس
- هنر و معماری عصر صفوی
- نساجی و فرش
- دانشمندان، شعرا، هنرمندان

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
-	+	+	-

منابع اصلی:

- تاج بخش، ا. (۱۳۶۲). تاریخ صفویه (هنر، صنعت، ادبیات، علوم، سازمان ها). شیراز: انتشارات دانشگاه شیراز.
- تاریخ ایران دوره صفویان. (۱۳۸۰). پژوهشی از دانشگاه کمبریج (ترجمه ی. آزند). تهران: نشر جامی.
- سیوری، ر. (۱۳۸۲). ایران عصر صفوی (ترجمه ک. عزیزی). تهران: نشر مرکز.
- شاردن، ژ. (۱۳۷۳). سفرنامه (مترجم م. عباسی). ج ۴ و ۵. تهران: انتشارات امیر کبیر.

تاریخ احزاب و مطبوعات ایران در دوره قاجار The history of sects and presses of Iran in Qajar age

تعداد واحد نظری: ۲	تعداد واحد عملی: - حل تمرین: -
نوع درس: اختیاری	پیشنیاز: -

هدف درس:

بررسی و تحلیل چگونگی پیدایش و نقش احزاب و مطبوعات دوره قاجاریه در تحولات ایران

رئوس مطالب:

- کلیات (مفاهیم و تعاریف اختصاصی احزاب و مطبوعات)
- آشنایی با ادوار مختلف روزنامه نگاری و تشکیل احزاب دوره قاجاری
- بررسی تحلیلی ویژگیهای روزنامه های عصر قاجاری و اساسنامه احزاب
- بررسی نقش حوادث تاریخی موثر در فرآیند روزنامه نگاری و فعالیت احزاب
- تاثیرات روزنامه ها و احزاب در تاریخ ایران دوره قاجاریه

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
-	+	+	-

منابع اصلی:

- اتحادیه، م. (۱۳۸۱). پیدایش و تحول احزاب سیاسی مشروطیت. تهران: کتاب سیامک.
- بهار، م. ت. (۱۳۷۱). تاریخ مختصر احزاب سیاسی. ج ۱. تهران: امیر کبیر.
- پروین، ن. (۱۳۷۷). تاریخ روزنامه نگاری ایرانیان و دیگر پارسی نویسان. تهران: مرکز نشر دانشگاهی.
- طباطبایی، م. (۱۳۶۷). تاریخ تحلیلی مطبوعات ایران. تهران: انتشارات بعثت.

تاریخ فرهنگ و تمدن ایران

The history of culture and civilization of Iran

تعداد واحد نظری: ۲	تعداد واحد عملی: - حل تمرین: -
نوع درس: اختیاری	پیشنیاز: -

هدف درس:

آشنایی با هویت فرهنگی و تمدنی ایران پیش از اسلام و دوره اسلامی

رئوس مطالب:

- بنیادهای مفهومی و زمینه های تاریخی (تعاریف، ارتباط تمدن و فرهنگ، عوامل زایش و اعتلاء و انحطاط فرهنگ و تمدن)
- زمینه های شکل گیری تمدن ایرانی
- شکوفایی علوم و هنرها در ایران
- تاثیر تمدن ایرانی بر تمدن جهانی
- آثار تمدنی و فرهنگی ایران قبل از اسلام و دوره اسلامی

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
-	+	+	-

منابع اصلی:

- سامی، ع. (۱۳۶۵). نقش ایران در فرهنگ اسلامی. تهران: انتشارات نوید.
- فرای، ر. (۱۳۴۴). میراث باستانی ایران (ترجمه م. رجب نیا). تهران: بنگاه ترجمه و نشر کتاب.
- محمدی، م. (۱۳۴۲). تاریخ و فرهنگ ایران در دوران انتقال از عصر ساسانی به عصر اسلامی. تهران: انتشارات یزدان.
- متز، آ. (۱۳۴۳). تمدن اسلامی در قرن چهارم (ترجمه ع. ذکاواتی قراگوزلو). تهران: انتشارات زوار.

تاریخ دیپلماسی در ایران The history of diplomacy in Iran

تعداد واحد نظری: ۲	تعداد واحد عملی: - حل تمرین: -
نوع درس: اختیاری	پیشنیاز: -

هدف درس:

آشنایی دانشجویان با تاریخ دیپلماسی به عنوان یک فعالیت و کار رسمی سران حکومتها و ارگانها مخصوص روابط خارجی در راه انجام مقاصد و وظایف سیاسی دولتها

رئوس مطالب:

- دیپلماسی و نقش مهم آن در روزگاران باستان (مادها، هخامنشی، اشکانیان و ساسانیان)
- دیپلماسی ایران از ورود اسلام تا کنون

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
-	+	+	-

منابع اصلی:

- فلسفی، ن. (۱۳۱۶). تاریخ روابط ایران و اروپا در دوره صفویه. تهران: بی نا.
- محمود، م. (بی تا). تاریخ روابط سیاسی ایران و انگلیس در قرن نوزدهم. ۸ ج.
- مهمید، م. ع. (۱۳۶۱). پژوهشی در تاریخ دیپلماسی ایران. تهران: نشر میترا.
- نظام الملک، ع. ج. (۱۳۶۴). سیاستنامه (تصحیح مرتضی مدرس). تهران: انتشارات زواره.

تاریخ تفکر سیاسی در دوره قاجار The history of Political thinking at Qajar age

تعداد واحد نظری: ۲	تعداد واحد عملی: - حل تمرین: -
نوع درس: اختیاری	پیشنیاز: -

هدف درس:

آشنایی دانشجویان با متفکران سیاسی در دوره قاجار

رئوس مطالب:

- مفهوم روشنفکری از دیدگاه اندیشمندان خارجی و داخلی
- روشنفکری به معنای عام و خاص روشنفکران و اندیشمندان غرب گرا
- متفکران دینی، چپگرا، ملی گرا و لیبرال
- نهضت تنباکو و مشروطه
- متفکران و سیاستمداران نهضت ملی شدن صنعت نفت
- علل گرایش حوزه روشنفکری و بخشی از سیاستمداران ایرانی به غرب و شرق

روش ارزیابی:

ارزندیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
-	+	+	-

منابع اصلی:

- آبادیان، ح. (۱۳۸۸). مفاهیم قدیم و اندیشه جدید. تهران: انتشارات کویر.
- اتحادیه، م. (۱۳۷۱). احزاب سیاسی در مجلس سوم. تهران: نشر تاریخ ایران.
- اتحادیه، م. (۱۳۶۱). پیدایش و تحول احزاب سیاسی در دوره اول و دوم مجلس شورای ملی. تهران: انتشارات گستره.
- بهار، م. ت. (۱۳۷۱). تاریخ مختصر احزاب سیاسی ایران. ج اول. تهران: امیر کبیر.
- عیوضی، م. ر. (۱۳۷۷). سیر جریان روشنفکری در ایران در رویارویی با غرب. تهران: نشر سازمان تبلیغات اسلامی.

مبانی تکوین و تحول تمدنهای جهان

Bases of creation and development of world civilizations

تعداد واحد نظری: ۲	تعداد واحد عملی: - حل تمرین: -
نوع درس: اختیاری	پیشنیاز: -

هدف درس:

هدف از این درس نشان دادن نبوغ و کوشش بشری در ساختن هر آن چیزی است که امروزه از آن به عنوان میراث بشری یاد می شود.

رئوس مطالب:

- عوامل کلی تمدن شامل (عوامل اقتصادی، سیاسی، اخلاقی، عقلی و روحی)
- تمدن های ماقبل تاریخ و آغاز مدنیت (سومر، مصر، بابل، آشور)
- اختلاط نژادها
- آشنایی با تمدن های هند، چین و ژاپن

روش ارزیابی:

ارزندیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
-	+	+	-

منابع اصلی:

- توین بی، ا. (۱۳۶۲). تاریخ تمدن (ترجمه ی. آژند). تهران: انتشارات مولی.
- زید آبادی، ا. ع. (۱۳۷۱). علل انحطاط تمدنهای از دیدگاه قرآن. تهران: سازمان تبلیغات اسلامی.
- دورانت، و. (۱۳۶۵). تاریخ تمدن (مشرق زمین گاهواره تمدن) (ترجمه ا. آرام و دیگران). تهران: اقبال.
- دولاندن، ش. (۱۳۶۸). تاریخ جهان (ترجمه ا. بهمنش). تهران: انتشارات دانشگاه تهران.

روانشناسی اجتماعی Social Psychology

تعداد واحد نظری: ۲	تعداد واحد عملی: - حل تمرین: -
نوع درس: اختیاری	پیشنیاز: -

هدف درس:

در روزگار کنونی حل مسائل ملی و بین المللی تا حد زیادی بستگی به آگاهی ما از روح بشر و جلوه های گوناگون دارد. که یکی از این جلوه ها کنش ها و واکنش ها مردم در مقابل رفتارهای دولتمردان و دیگر نهادهای فعال در جامعه است که بسیاری از آنها ریشه در تاریخ آن مردم دارد.

رئوس مطالب:

- روان تودها
- احساس و اخلاقیات تودها
- نظریات و قضاوت ها و قوه تصور تودها
- رهبران تودها و ابزارهای آنان در ایجاد عقیده و ایمان در بین مردم
- حدود و تغییر پذیری نظریات بنیادی و عقاید تودها
- تودهای انتخاباتی
- مجامع پارلمانی

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
-	+	+	-

منابع اصلی:

- کلاین برگ، ا. (۲۵۳۵). روانشناسی اجتماعی (ترجمه دکتر ع. م. کاردان). تهران: نشر اندیشه.
- گوستاو. ل. (۱۳۷۱). روانشناسی تودها (ترجمه ک. خواجهی ها). تهران: انتشارات روشنگران.

جامعه شناسی تاریخی Historical Sociology

تعداد واحد نظری: ۲	تعداد واحد عملی: - حل تمرین: -
نوع درس: اختیاری	پیشنیاز: -

هدف درس:

بررسی پدیده ها و خصوصیات اجتماعی جوامع در طول تاریخ

رئوس مطالب:

- تعریف و تبیین واژگان کلیدی (جامعه، جامعه شناسی، جامعه شناسی تاریخی)
- زمینه ها و ضرورت های شکل گیری علم جامعه شناسی در قرن نوزدهم
- ضرورت های اتخاذ رویکرد تاریخی در مطالعات جامعه شناختی
- تاریخچه شکل گیری جامعه شناسی تاریخی و چهره های اصلی این شاخه از دانش
- رد پای مفاهیم جامعه شناسی تاریخی در آراء اندیشمندان مسلمان
- مسائل اصلی در جامعه شناسی تاریخی شامل: (تحول و تغییر اجتماعی، کنش تاریخی، فرآیند اجتماعی، شرایط تغییر اجتماعی و عاملان آن)

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
-	+	+	-

منابع اصلی:

- استاوریانوس، ال. (۱۳۸۳). جامعه شناسی تاریخی - تطبیقی جهان سوم (ترجمه ر. فاضل). تهران: انتشارات سمت.
- اسکاچپول، ت. (۱۳۸۸). بینش و روش در جامعه شناسی تاریخی (ترجمه ه. آقاجری). تهران: نشر مرکز.
- زیمل، گ. (۱۳۸۶). مقالاتی درباره تغییر در علم اجتماعی (ترجمه ش. مسمی پرست). تهران: شرکت سهامی انتشار.
- گی، ر. (۱۳۸۷). تغییرات اجتماعی (ترجمه م. وثوقی). تهران: نشر نی.

تاریخ اسلام در حوزه اقیانوس هند و جنوب شرقی آسیا

Islam's history in India Ocean zone and eastern- south of Asia

تعداد واحد نظری: ۲	تعداد واحد عملی: - حل تمرین: -
نوع درس: اختیاری	پیشنیاز: -

هدف درس:

آشنایی دانشجویان مقطع کارشناسی با کلیاتی از چگونگی ورود و گسترش اسلام در شبه قاره هند و جنوب شرقی آسیا

رئوس مطالب:

- چگونگی ورود اسلام به شبه قاره هند
- تحولات شبه قاره هند پس از ورود اسلام به این منطقه تاکنون
- چگونگی ورود اسلام به منطقه جنوب شرقی آسیا و بررسی تحولات این منطقه پس از گسترش آن
- چگونگی شکل گیری و گسترش نحله ها و فرقه های گوناگون در منطقه

روش ارزیابی:

ارزنیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
-	+	+	-

منابع اصلی:

- آرنولد، س. ت. (۱۳۵۸). تاریخ گسترش اسلام (ترجمه دکتر ا. عزتی). تهران: انتشارات دانشگاه تهران.
- نوئر، د. (بی تا). نهضت‌های نوین اسلامی در اندونزی (ترجمه ا. رزاقی). مشهد: انتشارات آستان قدس.
- حتی، ف. خ. (۱۳۶۶). تاریخ عرب (ترجمه ا. پاینده). تهران: نشر آگاه.
- مراد زاده، ر. (۱۳۸۲). چگونگی نفوذ و گسترش اسلام در چین. مشهد: انتشارات آستان قدس.
- هوکو، ا. ب. (۱۳۷۱). اسلام در جنوب شرقی آسیا (ترجمه م. م. حیدری پور). مشهد: آستان قدس رضوی.
- هولت، ل. (۱۳۷۴). تاریخ اسلام پژوهش (دانشگاه کمبریج) (ترجمه ا. آرام). تهران: نشر امیرکبیر.
- هالیستر، ج. ن. (۱۳۷۷). تشیع در هند (ترجمه آ. مشایخ فریدنی). تهران: مرکز نشر دانشگاهی.

کاربرد کامپیوتر در تاریخ

The Application of Computer in history

تعداد واحد نظری:	تعداد واحد عملی: ۲
نوع درس: اختیاری	حل تمرین: - پیشنیاز: ندارد

هدف درس:

هدف از این درس آموزش ۵ مهارت از فناوریهای اطلاعات (IT) روز دنیا به دانشجویان بوده و مشتمل بر انواع مختلف نرم افزارها، کار با سیستم عامل ویندوز و مدیریت فایلها، واژه پردازی به کمک کامپیوتر، کار با صفحات گسترده، آشنایی با ارائه مطلب به کمک کامپیوتر و استفاده از اینترنت و پست الکترونیکی (E-mail) می باشد.

رئوس مطالب:

- مبانی کامپیوتر و آشنایی با سیستم عامل ویندوز
- واژه پردازی به کمک Microsoft word xp یا نسخه های بالاتر
- تولید نمودار آماری به کمک نرم افزار Excel xp
- استفاده از اینترنت و پست الکترونیکی (Email)

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
-	+	+	+

منابع اصلی:

- خلیل، غ. ر. (۱۳۸۱). آموزش گام به گام و استاندارد ویندوز ۹۸ (مقدماتی و پیشرفته). تهران: انتشارات راهی اشراقی.
Munnely, B. (۲۰۰۶). ECDL: Advanced Presentation for Microsoft Office Xp and ۲۰۰۳.

تاریخ محلی The local history

تعداد واحد نظری: ۲	تعداد واحد عملی: - حل تمرین: -
نوع درس: اختیاری	پیشنیاز: -

هدف درس:

ارتقاء سطح دانش تاریخی دانشجویان در زمینه تاریخ محلی و بررسی کارکردهای آن در سطح تاریخ ملی

رئوس مطالب:

- مطالعه نظری تاریخ نگاری محلی
- مطالعه شاخصه‌های متفاوت مناطق در ایران (فرهنگی، اقتصادی، تاریخی و سیاسی)
- مطالعه سنت قدیم و جدید در محلی نگاری
- مطالعه تاریخ مناطق خاص (اصفهان، آذربایجان، کرمان و...)
- جایگاه و موقعیت تاریخ محلی در ادوار تاریخی ایران
- ساز و کارهای ویژه در موضوع یابی و تحقیق در تاریخنگاری محلی نوین

روش ارزیابی:

ارزندیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
-	+	+	-

منابع اصلی:

- لسترنج، گ. (۱۳۳۷). جغرافیای تاریخی سرزمین‌های خلافت شرقی (ترجمه م. عرفان). تهران: بنگاه ترجمه و نشر کتاب.
- روزنتال، ف. (۱۳۶۶). تاریخ تاریخنگاری در اسلام (ترجمه ا. آزاد). دو جلد. مشهد: استان قدس رضوی.
- Kammen, C. (۱۹۹۶). The pursuit of Local history. Altamira. Oxford.